

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

**ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**MÜZİK DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(I, II VE III. KADEMELER)**

**TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ**

2025

İÇİNDEKİLER

1. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.2.1. Alan Becerileri, Kavramsal Beceriler ve Eğilimler	7
1.2.2. Programlar Arası Bileşenler	7
1.2.3. Disiplinler Arası ve Beceriler Arası İlişkiler	7
1.2.4. Öğrenme Çıktıları	7
1.2.5. İçerik Çerçevesi	7
1.2.6. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	8
1.2.7. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	9
1.2.8. Farklılaştırma	9
1.3. MÜZİK DERSİ TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜRE TABLOSU	10
1.4. MÜZİK DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI	10
1.5. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	11
2. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN TEMALAR	13
1. TEMA: MÜZİKSEL ALGI	13
2. TEMA: MÜZİKSEL İFADE	19
3. TEMA: MÜZİK KÜLTÜRÜ	26
EK 1-MÜZİK DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI	33
EK 2-ÖRNEK ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ARAÇLARI	34

1. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Müzik; bireylerin duygularını ifade etmelerine, çevrelerinde var olan sesleri anlamlandırmalarına, sosyal ilişkiler kurmalarına ve kültürel birikimle etkileşim içinde olmalarına imkân tanıyan güçlü bir disiplin olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte müzik; dikkat süresini artırma, işitsel ayırt etme, ritmik yapıların farkına varma, ses ve hareket aracılığıyla ifade geliştirme, grup içinde uyum sağlama, estetik duyarlılık kazanma, yaratıcı düşünme gibi davranışların gelişimine fırsatlar sunması sebebiyle bireylerin sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerini desteklemede kritik bir role sahiptir. Katılım gösterdikleri müzikli etkinlikler, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine imkân tanıyarak öz güven duygularının pekişmesine de olanak sunmaktadır. Bu hususta, özellikle erken yaşlarda öğrencilere uygun müzik içeriklerinin sunulması büyük önem taşımaktadır. Öğrencilere sunulacak bu içeriklerin öğretmenler için yol gösterici nitelikte olması, bireysel farklılıkları gözetenek tüm gelişim alanlarını bütüncül şekilde desteklemesi ve öğrencilerin müzik yoluyla kendilerini ifade etmelerini sağlayacak etkili öğretim programları aracılığıyla uygulanması gerekmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM), öğrencilerin zihinsel, sosyal, duygusal, fiziksel ve ahlaki yönlerden çok yönlü gelişimini önceleyen, bütüncül ve çağdaş bir eğitim yaklaşımı olarak yapılandırılmıştır. Bu model, bireysel farklılıkları merkeze alan, beceri temelli ve disiplinlerarası yapılandırılmış öğretim programlarıyla öğrencilerin yaşamla anlamlı bağlar kurmasını hedeflemektedir. Müzik Dersi Öğretim Programı bu doğrultuda kurgulanmış; öğrencilerin sanatsal, kültürel ve sosyal gelişimlerini destekleyecek şekilde, temalar ve beceri alanları bütünlüğü içinde sunulmuştur.

Müzik Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin çevrelerindeki sesleri ve ritimleri fark etmelerini, müziği tanımalarını ve müzik yoluyla kendilerini ifade etmelerini amaçlamaktadır. Program, öğrencilerin hem kendi kültürel değerlerini tanımalarını hem de farklı müzik türleriyle karşılaşarak kültürel farkındalık geliştirmelerini desteklemektedir. Program, öğrencilerin günlük yaşamlarındaki seslere dikkat etmelerini, bu sesleri anlamlandırmalarını ve taklit etmelerini sağlayarak çevreleriyle etkileşim kurmalarına katkı sunmaktadır. Müzik Dersi Öğretim Programı'nın odağında sanat alanı becerileri yer almaktadır. Bu hedef ve yaklaşımla geliştirilen Müzik Dersi Öğretim Programı alan becerileri, kavramsal beceriler, eğilimler, sosyal duygusal öğrenme becerileri, sistem düşüncesi bağlamında okuryazarlık becerileri, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi bir bütün olarak ele alınmış ve öğrencilerin çok yönlü gelişimini etkili bir şekilde desteklemek amaçlanmıştır. Öğrenme süreci; bireysel farklılıklara duyarlı, katılımı teşvik eden, eğlenceli ve anlamlı yaşantılarla bütüncül şekilde kurgulanmıştır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilke-leri esas alınarak hazırlanan bu program ile öğrencilerin

1. İstiklâl Marşı'nı söylerken ve dinlerken millî ve manevî değerlere saygı göstermeleri,
2. Millî birlik ve beraberliği pekiştiren müzikleri tanımaları ve bu müziklere yönelik farkındalık kazanabilmeleri,
3. Müzik yoluyla kültürel değerleri tanımaları ve basit yollarla ifade edebilmeleri,
4. Yaşadığı çevrenin müzik kültürünü tanıyabilmeleri,
5. Farklı müzik türlerine yönelik farkındalık kazanabilmeleri,
6. Müzik dinleme ve uygulama süreçlerine anlamlı katılım gösterebilmeleri,
7. Müziği bir ifade ve iletişim aracı olarak kullanabilmeleri,
8. Müziğin ritmik, melodik ve yapısal özelliklerini ayırt edebilmeleri,
9. Ritim çalgılarını ve temel çalgı türlerini tanıyabilmeleri,
10. İşitsel algı ve ritim farkındalıklarını geliştirebilmeleri,
11. Müzik eşliğinde jest, mimik ve bedensel ifadeyle duygu paylaşımı yapabilmeleri,
12. Müziği oyun, hareket, dans ve sahne etkinlikleriyle birleştirebilmeleri,
13. Sesini temel düzeyde doğru ve kontrollü kullanabilmeleri,

14. Müziğin günlük yaşamda taşıdığı anlam ve rolü fark edebilmeleri,
15. Grup çalışmaları ve toplu müzik etkinliklerinde dayanışma ve iş birliği becerileri kazanabilmeleri,
16. Basit sahne ve gösteri etkinliklerinde görev alabilmeleri,
17. Yaratıcılığını ses, ritim, oyun ve hareketle ifade edebilmeleri hedeflenmektedir.

Bu özel amaçları gerçekleştirmek için kullanılan temel, bütünleşik ve alan becerilerinin sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TEMA ADI	TEMEL BECERİLER	BÜTÜNLEŞİK BECERİLER	ALAN BECERİLERİ
1. TEMA: MÜZİKSEL ALGI	5	3	1
2. TEMA: MÜZİKSEL İFADE	7	1	1
3. TEMA: MÜZİK KÜLTÜRÜ	7	3	

1.2. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın uygulanması sürecinde, öğrenme çıktıları ve programlar arası bileşenlere ilişkin aşağıdaki açıklamalar esas alınmaktadır:

1. Müzik Dersi Öğretim Programı, orta-ağır düzeyde zihinsel yetersizliği veya otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin eğitim aldıkları özel eğitim sınıfları ile özel eğitim uygulama okullarında I, II ve III. kademeleri kapsayacak şekilde hazırlanmış olup bu kademelerde ortak olarak uygulanmalıdır.
2. Öğrenme-öğretme süreci planlanırken tüm öğrenciler için öğrencilerin bireysel özellikleri, performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda öğretim programı temel alınarak Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. BEP hazırlanırken öğrencilerin bulunduğu kademe fark etmeksizin temalarda yer alan öğrenme çıktılarından öğrenciye uygun olanlar belirlenmelidir.
3. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilere kapsamlı ve bütüncül bir bakış açısı kazandıran, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine hizmet eden, farklı öğretim yöntem ve tekniklerine yer veren, disiplinler arası ilişkileri görmeyi kolaylaştıran kapsamlı bir çerçevede sunulmuştur. Öğrenme-öğretme yaşantılarında öğrenme çıktılarına yönelik yazılan tüm süreçlerin yürütülmesi esastır. Bununla birlikte öneri niteliğindeki uygulamalarda ise ilgili temanın öğrenme çıktıları başta olmak üzere ilişkilendirilen tüm eğilimler ve programlar arası bileşenler dikkate alınarak planlamalar yapılmalı ve bu doğrultuda uygulamalar gerektiğinde farklılaştırılmalıdır. Bu yaklaşım farklı yaş grubundan öğrencilerin birlikte eğitim aldıkları sınıflarda da izlenmelidir.
4. Programda temel kabuller, kesinlik ifade eden bir yapıda olup öğretim uygulamalarında dikkate alınması gerekmektedir. Programda ön değerlendirme ve köprü kurma süreçleri, TYMM'nin yapısı gereği esnek ifadelerle öneri niteliğinde verilmiştir. Ancak hazırlanacak tüm ders araçlarında ve öğretim materyallerinde bu süreçlerin mutlaka gerçekleştirilmesi, uygulanması ve yapılandırılması esastır.
5. Her bir öğretim yılının başlangıcında öğrencilerin bireysel olarak mevcut performansları tespit edilmeli ve BEP toplantısında alınacak kararlar doğrultusunda öğrenme-öğretme süreci yapılandırılmalıdır.
6. Eğitim öğretim süreçlerinde Türkçenin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilmelidir.
7. Öğrencilerin aktif katılımını destekleyen, düşüncelerin özgürce paylaşılabilmesi, sosyal-duygusal öğrenme becerilerin gelişiminin desteklendiği bir sınıf iklimi oluşturulmalıdır.

8. Bilgi ve beceriler içerik çerçevesiyle yeni, anlamlı ve bütünler oluştururken programlar arası bileşenler (sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler, okuryazarlık becerileri), öğrenmenin anlamlı bir parçası hâline getirilmelidir.
9. Öğretim materyalleri öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri, bireysel özellikleri, performansları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak öğrenme çıktıları ile uyumlu olacak şekilde çeşitlilik sağlanarak hazırlanmalı ve kullanılmalıdır.
10. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri, bireysel özellikleri, performansları ve ihtiyaçlarına göre çeşitlendirilmelidir. Bu süreç, öğrencilerin bireyselleştirilmiş eğitim programları göz önünde bulundurularak planlanmalıdır. Bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde günlük yaşamla doğrudan ilişkili görevler verilmeli ve motive edici geri bildirimler sağlanmalıdır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrenme-öğretme süreciyle eş zamanlı ve tutarlı bir şekilde yürütülmelidir. Öğrenme çıktıları ve edinilen beceriler, belirli bir sistematik yapı içinde ve düzenli aralıklarla ölçülmelidir. Ayrıca her temanın öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde en az bir performans görevi öğrenme kanıtı olarak belirtilmiştir. Gözlem formları, kontrol listeleri, performans görevleri, etkinlik çizelgeleri gibi araçlardan uygun olanları; öğrenci performansını ölçmek ve geliştirmek amacıyla kullanılmalıdır. Ayrıca dijital araçlardan da faydalanılmalıdır.
11. Farklılaştırma bölümünde yer verilen uygulamalara ders kitaplarında doğrudan yer verilmeyecek olup farklılaştırmaya yönelik tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak esnek bir şekilde planlanmalı ve yürütülmelidir.
12. Temaların ilgili bölümlerinde teknolojiye doğru ve güvenli bir biçimde yararlanmanın, teknolojiyi verimli kullanmanın önemi vurgulanmalıdır.
13. Müzik Dersi kapsamında, öğrencilerin sahne çalışmaları ve sınıf içi performansları; millî birlik ve beraberliği destekleyen belirli gün ve haftalarla ilişkilendirilerek planlanmalıdır. Bu etkinlikler, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine olanak tanırken okul temelli planlamalar iş birliğiyle uygulanmalıdır.
14. Müzik Dersi Öğretim Programı'nda yer alan bilgi ve becerilerin kazandırılmasında, müzik eserleri hem araç hem de gerektiğinde doğrudan amaç olarak kullanılmalıdır. Öğretmenlerin eğitim öğretim uygulamalarını desteklemek amacıyla seviyeye uygun, kültürel değerlere yer veren ve programın temalarına hizmet eden bir örnek eser repertuarı oluşturulmalıdır. Bu repertuarda yer almayan ancak aynı amaçlara hizmet eden ve öğrencilerin düzeyine uygun alternatif eserler de kullanılmalıdır.
15. Sınıflarda iki öğretmen birlikte yer alacağından dolayı öğretmenler tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını bütüncül olarak karşılayacak şekilde iş birliği ile öğretim yapmaya özen göstermelidir.

1.2.1. Alan Becerileri, Kavramsal Beceriler ve Eğilimler

Müzik Dersi Öğretim Programı, sanat alan becerileri ile bu becerilerin gelişimini destekleyen kavramsal beceriler ve eğilimler esas alınarak hazırlanmıştır. Müzik Dersi Öğretim Programı, sanat alan becerileri ve kavramsal beceriler üzerine inşa edilmiştir. Bu doğrultuda, eğilimler; öğrenme-öğretme sürecinde ilişkilendirilen, sahip olunan becerilerin niyet, duyarlılık, isteklilik ve değerlendirme öğeleri doğrultusunda gerekli durumlarda nasıl kullanıldığı ile ilgili zihinsel örüntüleri ifade etmektedir. Müzik Dersi Öğretim Programı'nın temel unsurları olan öğrenme-öğretme süreçleri ile ölçme ve değerlendirme faaliyetleri başta olmak üzere tüm öğrenme çıktıları; alan becerileri, kavramsal beceriler ve eğilimlerin bir bütün olarak değerlendirildiği bir anlayışla gerçekleştirilmelidir.

1.2.2. Programlar Arası Bileşenler

Müzik Dersi Öğretim Programı'nda, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde tanımlanan temel programlar arası bileşenler ilişkisel biçimde ele alınmıştır. Bu bileşenlerin öğrenme-öğretme uygulamalarına nasıl yansıtılacağı detaylandırılmıştır.

Sosyal-duygusal öğrenme becerileri: Program, öğrencilerin yalnızca zihinsel gelişimlerini değil aynı zamanda sosyal-duygusal gelişimlerini de desteklemeyi amaçlamaktadır.

Bu kapsamda öğrencilerin duygularını müzik yoluyla ifade edebilme, iş birliği, empati, öz güven, öz düzenleme, sosyal farkındalık ve yaratıcılık gibi becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Öğrencilerin bireysel ve toplu müzik etkinliklerine katılımı, onların hem sosyal etkileşim becerilerini hem de duygusal gelişimlerini desteklemektedir.

Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi: Programda Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi temel alınarak saygı, sabır, sorumluluk, sevgi, dayanışma, estetik duyarlılık, paylaşma ve yardımseverlik gibi değerlere odaklanılmıştır. Bu değerler, öğrencilerin hem bireysel hem de grup hâlinde müzik etkinliklerinde iş birliği yapmalarını ve sanatsal üretim yoluyla değerleri içselleştirmelerini destekleyecek şekilde öğrenme süreçlerine doğal biçimde işlenmektedir.

Sistem düşüncesi ve okuryazarlık becerileri: Öğrencilerin toplumsal yaşamın dinamiklerine uyum sağlamaları için dijital okuryazarlık, görsel okuryazarlık, kültür okuryazarlığı ve sanat okuryazarlığı gibi çok boyutlu becerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu beceriler, öğrencilerin müzikle ilgili teknolojik araçları bilinçli kullanmalarına, farklı kültürlerin müziklerini tanımlarına ve sanatsal ifade biçimlerini zenginleştirmelerine katkı sunmaktadır.

1.2.3. Disiplinler Arası ve Beceriler Arası İlişkiler

Programda disiplinler arası ilişkiler kurularak öğrencilerin farklı disiplinlerde edindikleri bilgi ve becerileri müzik dersi öğrenme sürecinde nasıl kullanabilecekleri belirtilmiştir. Bu bağlamda hem disiplinler arası hem de beceriler arası ilişki kurulması önemsenmektedir. Müzik dersi, yalnızca sanatsal yönüyle değil; farklı disiplinlerle ilişki kurabilen, çok yönlü gelişimi destekleyen bir alan olarak ele alınmaktadır. Bu yapı sayesinde, müzik dersi aracılığıyla öğrencilerin disiplinler arası düşünme becerileri gelişirken, aynı zamanda temel beceriler arasında bütünlük sağlanmaktadır. Beceriler arası ilişkiler ise öğrenme çıktılarının odağında olmadığı hâlde temanın öğrenme çıktılarına ulaşılması için gerekli olan ve aynı zamanda temanın desteklendiği alan becerilerini ve kavramsal becerileri ifade etmektedir. Öğrenme-öğretme süreçleri, disiplinler arası ve beceriler arası ilişkilerin işe koşulmasını sağlayacak şekilde planlanmalıdır.

1.2.4. Öğrenme Çıktıları

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın temaları belli bir bilgi ve beceri bütünlüğünü yansıtan öğrenme çıktıları etrafında oluşturulmuştur. Öğrenme çıktıları, temanın sonunda öğrenciden beklenen; müzikle ilgili temel bilgi, beceri ve tutumların bir bütün olarak kazandırılmasını hedefleyen öğretimsel amaçlar olarak tanımlanmaktadır. Öğrenme çıktıları sanat alan becerileri ve eylemlerin yanı sıra bu becerileri oluşturan süreç bileşenlerinin de rehberliğinde hazırlanmıştır. Beceri kazanma süreci; bazı eylemlerin sistematik, bilinçli ve istekli bir şekilde işe koşulmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda öğrenme çıktılarına ulaşmak için becerilerin süreç bileşenlerinin titizlikle gerçekleştirilmesi ve müzik öğrenme-öğretme ortamlarının her bir öğrencinin ilgili süreç bileşenlerini deneyimlemesini sağlayacak şekilde uyarlanması beklenmektedir.

1.2.5. İçerik Çerçevesi

Müzik Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin müzik ve oyun aracılığıyla günlük yaşamla anlamlı bağlar kurmalarını ve yaşamın içinde kültürel farkındalık geliştirmelerini destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır. Programın her teması altında yer alan öğrenme çıktıları; öğrencilerin bilişsel, duygusal, sosyal ve motor gelişim alanlarına katkı sağlayacak biçimde planlanmıştır. İçerikler, öğrencinin bireysel farklılıkları doğrultusunda sadeleştirilebilir ya da desteklenebilir şekilde sunulmuştur.

Program içeriği aşağıdaki tematik yapıda sunulmuştur:

"Müziksel Algı" temasının içeriğinde; ses kaynakları, müzik ve sessizlik, müzikte tempo değişiklikleri, ses farklılıkları ve müzik-duygu ilişkisine yönelik bilgiler yer almaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin doğadan/çevreden/nesnelerden duyulan seslerin kaynağına yönelebilmeleri, müziği ayırt edebilmeleri, müzikte ses farklılıklarını ayırt edebilmeleri, müzikte tempo değişimlerini ayırt edebilmeleri ve müziğin ilettiği duyguyu ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

"Müziksel İfade" temasının içeriğini; ritim ve hareket, bedensel hareketler, müzikli oyunlar, ritim eşliği, çalgı çalma, müziksel söyleme, geleneksel müzikli oyunlar, ritim aleti tasarımı oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin müzik eserlerini bedensel hareketlerle sergileyebilmeleri, müzikli oyun çalışmalarını sergileyebilmeleri, ritim çalgılarını duruş, tutuş pozisyonu, çalgıya özgü teknikler, müziksel bileşenlere dikkat ederek çalabilmeleri, farklı çalgıları çalabilmeleri, şarkı söyleyebilmeleri, farklı bölgelerin halk oyunlarını sergileyebilmeleri, geleneksel müzikli oyunları oynayabilmeleri, basit ritim aletleri tasarlayabilmeleri amaçlanmaktadır.

“Müzik Kültürü” temasının içeriğini; farklı müzik türleri, müzik türlerini ayırt etme, İstiklâl Marşı’nı dinleme ve söyleme, millî ve manevî günlere ait müzikler, ülkemizdeki müzisyenler, temel ses teknolojisi araçları, müzik aletlerini ayırt etme ve sınıflandırma, müzik aletlerini koruma oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin farklı türlerde müzik eserlerini ayırt edebilmeleri, İstiklâl Marşı’nı dinleme kurallarına uygun olarak ifade edebilmeleri, İstiklâl Marşı’nı söyleme kuralına uygun olarak ifade edebilmeleri, millî ve manevî günler ile ilgili müzikleri ayırt edebilmeleri, ülkesindeki müzisyenleri tanıyabilmeleri, temel ses teknolojisi araçlarını belirleyebilmeleri, müzik aletlerini ayırt edebilmeleri, müzik aletlerini koruyabilmeleri, müzik aletlerini çalışma özelliklerine göre ayırt edebilmeleri amaçlanmaktadır. Bu temalar, öğrencilerin yaşantılarıyla doğrudan ilişkili olacak şekilde sadeleştirilmiş, basamaklandırılmış ve somut öğrenme yaşantılarıyla desteklenmiştir. İçeriklerin işlenmesinde öğrencinin bireysel ihtiyaçları ve ilgi alanları temel alınarak farklılaştırılmış uygulamalara yer verilmelidir.

1.2.6. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Müzik Dersi Öğretim Programı’nın öğrenme kanıtları bölümünde öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmak koşuluyla sürece dayalı, öğrenme eksikliklerinin tespiti ve telafi edilmesini temel alan bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bölümde her öğrenme çıktısına ilişkin en az bir öğrenme kanıtı sunulmuştur. Ölçme araçları belirlenirken bunların temalarda yer verilen öğrenme çıktılarına kapsaması hedeflenmiştir. Öğrencilerin aktif olarak süreçte yer aldığı, öğrencileri motive edici öğrenme kuram ve yaklaşımlarıyla uyumlu ölçme ve değerlendirme yöntemleri tercih edilmiştir. Ayrıca programda verilen öğrenme kanıtları öneri niteliğinde olup öğrenme çıktısı ve içerik çerçevesi ile uyumlu olması koşuluyla farklı ölçme araç ve yöntemleri kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları tüm süreç boyunca yapılmalı ve ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içerisinde değerlendirilmelidir.

Ön değerlendirme etkinlikleri kullanılarak öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyinin tespit edilmesi ile başlayan süreç, öğrenme çıktılarına ulaşılma düzeyinin ve öğrenme eksiklerinin belirlenmesi ile sürdürülmüştür. Temalar içinde süreç değerlendirme amacıyla kullanılan ölçme ve değerlendirme etkinlikleri çeşitlilik göstermektedir. Ölçme ve değerlendirme araçlarından her birine programın son kısmında örnekler verilmiştir.

1.2.7. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

Müzik Dersi Öğretim Programı’nın öğrenme yaşantıları bölümünde temalara ilişkin temel kabuller, ön değerlendirme süreci, köprü kurma etkinlikleri ve öğrenme-öğretme uygulamaları bulunmaktadır.

Temel kabullerde, öğrencilerin tema ile ilgili ihtiyaç duyacağı ön öğrenmelere yer verilmiştir.

Ön değerlendirme süreci, ilgili tema için gerekli olan bilgilerin ifade edildiği temel kabullere, öğrencilerin sahip olup olmadığının nasıl değerlendirileceğinin yer aldığı bölümdür.

Köprü kurma bölümünde, öğrencilerin mevcut bilgi ve becerileri ile edinecekleri bilgi ve beceriler arasında bağ kurmaya yönelik etkinlik önerileri sunulmaktadır. Köprü kurma, sınıfta öğrenilen bilgi ve becerilerin günlük hayatla ilişkilendirilmesine yönelik olduğundan öğrencilerin öğrenilen bilgi ve becerileri sadece sınıf içinde değil gerçek hayatta da nasıl kullanabileceklerini anlamalarına fırsat verilmelidir.

Öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde meraka dayalı, sorgulayıcı, iletişim odaklı öğrenmeye yönelik etkinliklere yer verilmiştir. Bu bölüm TYMM doğrultusunda bilgi, beceri ve “Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi”nde yer alan değerlerin anlamlandırılmasına rehberlik etmektedir. Öğretmenler tarafından “Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi”nde yer alan değerlerin öğrenciler tarafından günlük ve toplumsal yaşama yansıtılması sağlanmalıdır. Öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde öğrencilerin akademik, sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin en üst düzeyde gelişiminin sağlanması için okul içi ve okul dışı öğrenme ortamlarında uygun etkinliklere yer verilmiştir. Öğrenci merkezli bu etkinlikler ile öğrencilerin daha aktif hâle gelmeleri beklenmektedir. Bu süreçte okul içi öğrenme ortamları ve okul dışı öğrenme ortamlarından da yararlanılması, öğrencilerin okul ile yaşam arasında bağ kurmalarını sağlayacaktır. Programda öğrenme süreci; öğretmenin rehber ve kolaylaştırıcı rol üstlendiği, öğrencinin merkezde olduğu ve aktif katılımının sağlandığı şekilde yapılandırılmalıdır. Öğrencilerin rahatça katılım gösterebildiği, duygularını ifade edebildiği ve grup etkinlikleri ile sosyal becerilerini geliştirebildiği güvenli bir sınıf ortamı oluşturmak esastır. Bu ortamda öğretim; görsel, işitsel ve somut materyallerle öğrencinin öğrenmeye aktif katılımı desteklenmelidir. Program bütüncül eğitim anlayışına göre yapılandırılmıştır. Bu nedenle farklı ders alanları ve beceriler arasında bağlantılar kurulmasına önem verilmelidir.

Öğretim uygulamalarında öğrencilerin müzikle ilgili temel farkındalıklar geliştirmeleri amacıyla görsel işitsel materyallerden ve somut uyarılardan yararlanılması önemlidir. Ayrıca öğrencinin gözlem yoluyla öğrenmesini kolaylaştıran videolar, animasyonlar ve modellemeler de sürece dâhil edilmelidir. Bu materyaller sade, anlaşılır ve öğrencinin seviyesine uygun olmalı ve iş birliği içinde planlanmalıdır.

1.2.8. Farklılaştırma

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın farklılaştırma bölümünde; orta ağır düzeyde zihinsel yetersizliği/otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin bireysel özellikleri, performansları ve ihtiyaçları göz önüne alınarak TYMM'de yer alan "Zenginleştirme" ve "Destekleme" stratejilerinden sadece destekleme stratejisine yer verilmiştir.

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın farklılaştırma bölümü; her öğrencinin kendine özgü ilgi ve öğrenme stilleri doğrultusunda kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Burada öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınarak esnek gruplandırma, sürekli değerlendirme ve uyarlama yaklaşımları ön plana çıkarılmıştır. Farklılaştırma bölümü, öğrenme-öğretme uygulamalarında güçlük yaşayan öğrencilere gerekli desteğin verilebilmesi için önerilerin sunulduğu bölümdür. Bu bölümde destekleme kapsamında mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarının sadeleştirilmesi, konulara yönelik ek kaynakların kullanılması gibi önerilerde bulunulmuştur.

1.3. MÜZİK DERSİ TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜRE TABLOSU

Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
Hatırlatma/Değerlendirme Haftası**	-	36	3
1. TEMA: MÜZİKSEL ALGI	5	1020	89
2. TEMA: MÜZİKSEL İFADE	7		
3. TEMA: MÜZİK KÜLTÜRÜ	8		
Pekiştirme/Genelleme Haftası		36	3
Okul Temelli Planlama****	-	60	5
Toplam	20	1152	100

* Belirtilen tablo, 12 eğitim öğretim yılı boyunca okutulacak temalar, öğrenme çıktıları ve ders saatlerinin toplamını kapsamaktadır.

* Tablo, bir öğrencinin tüm temaları ve öğrenme çıktılarını, kendi performans düzeyine uygun olarak öğrenmesi, edinmesi ve uygulamaya geçirebilmesi durumunda ortaya çıkan örnek bir tablodur. Öğrenciler için performans düzeyleri dikkate alınarak ve Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hedefleri doğrultusunda uygun temalar ve öğrenme çıktıları belirlenmesi esastır.

** "Hatırlatma/Değerlendirme" haftaları her ders yılı başında, o ders yılının toplam ders saatinin (96 ders saati) %3'ü kadar (3 ders saati) olmalıdır.

*** "Pekiştirme/Genelleme" haftaları her ders yılı başında, o ders yılının toplam ders saatinin (96 ders saati) %3'ü kadar (3 ders saati) olmalıdır.

**** Zümre öğretmenler kurulu tarafından, ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem çalışmaları, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi etkinlikler için ayrılan süredir. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçları ve öğrenme hızları dikkate alınarak etkinliklerin kapsamı, süresi ve içeriği belirlenir. Yıl içerisinde öğrencilerin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları doğrultusunda uygulanır.

***** "Okul Temelli Planlama" her ders yılında o ders yılına ait toplam ders saatinin (96 ders saati) %5'i kadar (5 ders saati) olmalıdır.

1.4. MÜZİK DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI

Kıtap	Forma sayısı	Kıtap ebatları
Müzik Ders Kıtabı-1	6-8	19,5 cm ve 27,5 cm
Müzik Ders Kıtabı-2	6-8	19,5 cm ve 27,5 cm

1. TEMA: MÜZİKSEL ALGI

Temada, öğrencilerin doğadan, çevreden ve nesnelerden duyulan seslerin kaynağına yönelebilmeleri, müziksel dinleyebilmeleri, müzikte ses farklılıklarını ayırt edebilmeleri, müzikte tempo değişimlerini çözümleyebilmeleri ve müzik yardımıyla duygularını sınıflandırabilmeleri amaçlanmaktadır.

ALAN BECERİLERİ

KB1. Temel Beceri

KAVRAMSAL BECERİLER

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim

Değerler

D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Beden Eğitimi, Oyun ve Spor, Hayat Bilgisi ve Günlük Yaşam Becerileri, Matematik, Türkçe

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB2.7. Karşılaştırma, KB2.15. Yansıtma

Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.	ÖĞRENME ÇIKTILARI	MÜZ.1.1. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyulan seslerin kaynağına yönelebilme	Dersin kodu Tema numarası Öğrenme çıktısı numarası
Disipline ait başlıca genelleme, ilke, anahtar kavramlar, semboller vb. ifade eder.	İÇERİK ÇERÇEVESİ	Müziğin Duygusal Etkisi, Ses Kaynakları, Müzikte Tempo Değişimleri, Ses Farklılıkları, Müzik ve Duygu ilişkisi	Öğrenme-öğretme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (konuya/alt konuya ilişkin sınırlar) ifade eder.
	Anahtar Kavramlar	ses, dinleme, farkındalık, duygu, tempo, taklit	
	ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)	Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, kısa cevaplı/açık uçlu sorular, gözlem formu, performans görevi ile değerlendirilebilir.	Öğrenme çıktısının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.
Öğrenme çıktıları, eğilim, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.	ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI	Temel Kabuller	Öğrencilerin uygun seviyede işitme, görme ve hareket sistemleri açısından gerekli fiziksel yeterliliğe sahip oldukları; duydukları doğal, çevresel ya da yapay seslere karşı jest, mimik veya basit bedensel tepkiler verebildikleri, çevreden gelen farklı sesleri ayırt edebildikleri, ve müziksel süreçlerde dikkatlerini yönlendirebildikleri, günlük yaşantıda duyduğu seslere dikkatini verebildikleri, farklı ses kaynaklarını tanıyabildikleri kabul edilmektedir.
	Ön Değerlendirme Süreci	Öğrencilerin uygun seviyede işitme, görme ve hareket sistemleri açısından gerekli fiziksel yeterliliğe sahip oldukları yapılan etkinliklerle gözlemlenir. Duydukları doğal, çevresel ya da yapay seslere karşı jest, mimik veya basit bedensel tepkiler verebildikleri değerlendirilir.	Önceki öğrenme-öğretme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.
Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgileri ve/veya becerileri ifade eden temel kabullerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.	Köprü Kurma	Öğrencilerin günlük hayatlarında sıkça karşılaştıkları sesleri tanımaları ve ayırt etmeleri desteklenir. Örneğin sokaktan geçen bir arabanın sesi, evde çalan telefonun melodisi, kuş cıvıltısı ya da çalan bir müzikle birlikte gelen duygusal değişimlerin fark edilmesi sağlanır.	Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük yaşam deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.
Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.	Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	MÜZ.1.1. Öğrencilere sınıf ortamında etkileşimli tahta, radyo, tablet gibi çeşitli materyallerden farklı sesler dinletilir. Öğrenciler sınıf ortamının dışına çıkarılarak doğada bulunan kuş sesleri, yoldan geçen arabaların sesleri gibi çeşitli sesler ya da öğrenme ortamındaki nesnelerin çıkardığı sesler (masaya vurma, marakas sallama vb.) dinletilir (E1.1). Öğrencilerden duydukları sesleri, dikkatli bir şekilde dinlemeleri istenir. Sesleri fark edip etmediklerini öğrenmek için öğrencilere kısa cevaplı sorular yöneltilir (E3.2).	
Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli farklılaşmalar sunan öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.	FARKLIlaştırma	Seslerin kaynağını bulma etkinliklerinde doğrudan sesin kaynağını gösterme fırsatı sunulurken, daha bağımsız ilerleyen öğrencilerden ses kaynağını hem ifade etmeleri hem de taklit etmeleri istenir.	
Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesini ifade eder.	ÖĞRETMEN YANSITMALARI	Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.	

2. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN TEMALAR

1. TEMA: MÜZİKSEL ALGI

Temada öğrencilerin doğadan, çevreden ve nesnelerden gelen seslerin kaynağına yönelebilmeleri, müziksel işitebilmeleri, müzikteki ses farklılıklarını ayırt edebilmeleri, müzikte tempo değişimlerini ayırt edebilmeleri ve müziğin ilettiği duyguyu ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

ALAN BECERİLERİ SAB6. Müziksel İşitme

KAVRAMSAL BECERİLER KB1. Temel Beceri

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI

BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D17. Tasarruf, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Beden Eğitimi, Oyun ve Spor, Hayat Bilgisi ve Günlük Yaşam Becerileri

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER KB2.7. Karşılaştırma, KB2.15. Yansıtma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

MÜZ.1.1. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyulan seslerin kaynağına yönelebilmek

MÜZ.1.2. Müziksel işitebilme

- a) Müzik eserinin ritmik/ezgisel/armonik bileşenlerini tanıtır.
- b) Müzik eserinin ritmik/ezgisel/armonik bileşenlerini işitsel olarak ayırt eder.
- c) Müzik eserinin ritmik/ezgisel/armonik bileşenlerini ifade eder.

MÜZ.1.3. Müzikte ses farklılıklarını ayırt edebilme

MÜZ.1.4. Müzikte tempo değişimlerini ayırt edebilme

MÜZ.1.5. Müziğin ilettiği duyguyu ifade edebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Müziğin Duygusal Etkisi

Ses Kaynakları

Müzikte Tempo Değişimleri

Ses Farklılıkları

Müzik ve Duygu İlişkisi

Anahtar Kavramlar

Ses, dinleme, farkındalık, duygu, tempo, taklit

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temada yer alan öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, performans görevi, kısa cevaplı/açık uçlu sorular ve gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevi kapsamında öğrencilerden doğadan, çevreden ya da nesnelerden duydukları sesleri taklit ederek kısa bir ses düzenlemesi yapmaları istenebilir. Görev, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin tiz-pes ve yüksek-alçak sesleri doğal yolla deneyimlemiş oldukları; günlük yaşantıda hızlı-yavaş gibi kavramlara ilişkin temel düzeyde bilgi sahibi oldukları ve duydukları seslere temel düzeyde dikkatlerini verebildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin tiz-pes ve yüksek-alçak sesleri doğal yolla deneyimlemiş olmaları yapılan etkinliklerle gözlemlenebilir. Hızlı-yavaş gibi kavramlara ilişkin temel düzeyde bilgi sahibi oldukları kısa cevaplı sorular yoluyla belirlenebilir. Öğrencilerin dikkat süreleri, ön değerlendirme süreci için hazırlanmış olan etkinlik sırasında süre kaydı ile değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin doğadan ve çevreden duydukları seslerin kaynaklarını fark etmeleri sağlanabilir. Tiz-pes, yüksek-alçak seslerle günlük hayatlarında karşılaştıkları durumlarla ilgili sorular sorulabilir. Öğrencilerin günlük yaşamlarında deneyimledikleri farklı hızlardaki anlar (koşma, yürüme vb.) hatırlatılarak müzikteki tempolarla ilişkilendirilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

MÜZ.1.1.

Öğrencilerin doğadan/çevreden/nesnelerden duyulan seslerin kaynağına yönelebilmeleri için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Doğadan/çevreden/nesnelerden duyulan sesleri ifade eder.
- b) Doğadan/çevreden/nesnelerden duyulan seslerin kaynağını ayırt eder.
- c) Doğadan/çevreden/nesnelerden duyulan sesleri taklit eder.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilere sınıf ortamında etkileşimli tahta, radyo, tablet gibi çeşitli materyallerden farklı sesler dinletilir **(E1.1)**. Öğrenciler sınıf ortamının dışına çıkarılarak doğada bulunan kuş sesleri, yoldan geçen arabaların sesleri gibi çeşitli sesler ya da öğrenme ortamındaki nesnelerin çıkardığı sesler (masaya vurma, marakas sallama v.) dinletilir **(E1.1)**. Bu aşamada, öğrencilerden atık malzemeler (pet şişeye konan bakliyatla marakas yapma, boş kutulara vurma vb.) kullanarak kendi ses kaynaklarını oluşturmaları istenir **(D17.2)**.

Öğrenciler sınıf ortamının dışına çıkarılır. Öğrencilere kuş sesi, yoldan geçen araba sesi dinletilir. Sınıf dışına çıkılamıyorsa öğrencilere öğrenme ortamında bulunan nesnelerin sesleri dinletilir. Öğrencilerin duydukları sesleri, dikkatli bir şekilde dinlemeleri istenir. Sesleri fark edip etmediklerini öğrenmek için öğrencilere sorular yöneltilir **(E3.2)**. Öğrencilerin sesleri daha iyi anlamlandırabilmeleri için dinletilen sesler tekrar edilir. Sesin kaynağını bulmaya yönelik sorular sorulabilir. Ardından bu aşamada öğrencilerden duydukları sesleri sözel ifadelerle betimlemeleri (yüksek-alçak, ince-kalın, hızlı-yavaş gibi niteliklerle açıklamaları) ya da uygun sözcük/görseller arasından seçerek ifade etmeleri istenir.

Öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak sesin kaynağını söylemesi ya da sesin kaynağını göstermesi istenir. Daha sonra öğrencilerle sesleri taklit etmeye yönelik oyun oynanır **(E2.5)**. Bu süreçte, öğrencilerden performans görevi olarak çevrelerindeki farklı sesleri dinleyip bunları taklit ederek kısa bir doğa sesleri düzenlemesi oluşturmaları istenebilir. Bu etkinliği aileleriyle birlikte yapmaları teşvik edilir **(D2.2)**. Öğrenciler hazırladıkları ses düzenlemelerini sınıfta paylaşarak birbirlerinin çalışmalarını dinleyebilirler.

MÜZ.1.2.

Öğrencilerin müziği ayırt edebilmeleri için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Müzik eserinin ritmik/ezgisel/armonik bileşenlerini tanıır.
- b) Müzik eserinin ritmik/ezgisel/armonik bileşenlerini işitsel olarak ayırt eder.
- c) Müzik eserinin ritmik/ezgisel/armonik bileşenlerini ifade eder.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilerin dikkatini toplamak ve odaklanmasını sağlamak amacıyla sınıfta kısa bir sessizlik oluşturulur **(E3.2)**. Sessizlik ve ses arasındaki farkı deneyimleyecek etkinlikler yapılır. Ardından bir müzik eseri başlatılır. Müziğin başladığına dair yönerge verilir ve öğrencilerin dikkat vermesi sağlanır. Öğrencilerin müzik başladığında kulak kabartmaları, müziğin geldiği yöne bakmaları, hareket etmeleri gibi müziğe dikkat yöneltten davranışları desteklenir. Müzik bitirilir ve müziğin bittiğine dair yönerge verilip dikkat çekilir. İlgili müzik eserinin alan yazınında başlıca örnekleri varsa dinletilir ve öğrencilerin bu geçişleri fark edip etmediğini gözlemleyebilmek için sorular sorulabilir. Bu süreçte öğrencilerin müzikle birlikte jest, mimik ve bedensel tepkiler verip vermediği, başlangıç ve bitiş anlarını fark edip etmedikleri gözlemlenir. Öğrencilerin müziksel dinleyebilme ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; kontrol listesi, kısa cevaplı/açık uçlu sorular, gözlem formu veya öz değerlendirme formu aracılığıyla yapılabilir.

MÜZ.1.3.

Öğrencilerin müzikte ses farklılıklarını ayırt edebilmeleri için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir.

a) Dinletilen seslerin yüksek-alçak, tiz-pes olduğunu ayırt eder.

b) Dinletilen sesleri yüksek-alçak, tiz-pes olarak ifade eder.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Müzikte ses farklılıklarını ayırt edebilmenin gerçekleşmesi için öğrencilerin dikkatini toplamaları ve odaklanmaları amacıyla sınıfta kısa bir sessizlik sağlanır **(E3.2)**. Seslerin yüksek veya alçak olduğunu fark ettirmek için sırasıyla yüksek ve alçak sesler dinletilir. Öğrencilere sesler dinletilirken bu seslerin yüksek mi alçak mı olduğuna yönelik yönergeler verilir. Yüksek ve alçak sese yönelik bedensel hareketler ya da ilgili materyaller sunulur. Sesin yüksek mi alçak mı olduğunu ayırt etme düzeylerini değerlendirmek amacıyla sorular sorulabilir. Sesin yüksek ve alçak olmasına yönelik ayırt etme sağlandıktan sonra öğrenciden sesin yüksek mi alçak mı olduğunu bulabilecekleri bir oyun kurgulanır **(E2.5)**. Öğrencilerin müzikte ses farklılıklarını ayırt edebilmesi için yukarıda işletilen süreç, tiz-pes seslerin ayırt edilmesi sürecinde de kullanılır. Verilen sesler arasındaki farklılıklar belirlenir **(KB2.7)**. Belirlenen farklılıkların tiz-pes ses olarak ifade edilmesi sağlanır. Ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; gözlem formu, kontrol listesi ve kısa cevaplı sorular aracılığıyla yapılabilir.

MÜZ.1.4.

Öğrencilerin müzikte tempo değişimlerini ayırt edebilmeleri için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

a) Müziğin hızlı veya yavaş olduğunu belirler.

b) Müziğin hızına uygun hareketler sergiler.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilerin dikkatini toplamak ve derse geçişi desteklemek amacıyla ritmik yapılar içeren basit beden hareketleriyle derse başlanır. Ritmik beden hareketleri ile öğrencilere hızlı ve yavaş tempo arasındaki fark oyunlarla deneyimletilir **(E2.5)**.

Yavaş ve hızlı terimini somutlaştırmak amacıyla çeşitli materyallerden yararlanılır ya da bedensel hareketler ile uygun örnekler verilir. Öğrencilerin günlük yaşam deneyimlerinden yola çıkılarak bu duruma ilişkin çıkarım yapmaları sağlanır **(KB2.15)**. Öğrencilere yavaş ve hızlı müzikler dinletilir **(KB2.7)**. Ardından bu müziklere yönelik bedensel hareketler sergilemeleri istenir. Aynı süreç hızlı ve yavaş terimini temsil eden materyaller kullanılarak da uygulanabilir. Müziğin bitiminde, öğrencilerin duydukları temponun hızlı mı yavaş mı olduğunu fark etmeleri ve müziğin hızına uygun hareketle eşlik etmeleri; gözlem formları, kontrol listeleri ve kısa cevaplı sorular aracılığıyla değerlendirilebilir. Öğrencilerden soruları; sözel olarak, materyaller aracılığıyla, bedensel hareketlerle veya jest/mimik kullanarak yanıtlamaları beklenir.

MÜZ.1.5.

Öğrencilerin müziğin ilettiği duyguyu ifade edebilmeleri için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

a) Dinletilen müziğin ilettiği duyguları ayırt eder.

b) Dinletilen müziğin ilettiği duyguları ifade eder.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Müzik yardımıyla duygularını ifade edebilmeleri için öğrencilere neşeli, üzgün vb. farklı duygular taşıyan kısa müzik örnekleri dinletilir.

Öğrencilerin müziğin taşıdığı duyguya yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla sorular sorularak dinletilen müziklerin hangi duyguya ait olduğunu ayırt etmeleri sağlanır. Bu ayırt etme sürecinde öğrencilerin dinletilen müziğe odaklanmaları desteklenir **(E3.2)**. Öğrencilerden dinletilen müziğin ilettiği duyguyu ifade etmesi istenir. Duyguya ilişkin kartların görsellerini inceleyerek uygun kartı göstermelerine yönelik oyunlar oynatılır **(E2.5, 0B4, SDB2.1)**. Bu oyunlar sırasında öğrenciler, arkadaşlarının da katılımını desteklemeye ve kendi cevaplarını sunarken yapıcı olmaya teşvik edilir **(D20.2, D10.3)**. Öğrencilerin müziğin ilettiği duyguyu ifade edebilmeleri kısa cevaplı sorular, gözlem formları, kontrol listeleri ile değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden farklı ses kaynaklarını (doğal, çevresel ve müzikal) sınıflandırmaları ve bu sınıflamalara ilişkin kendi örneklerini jest, mimik, ritim çalışması veya görsel kartlarla sunmaları beklenebilir. Küçük gruplar hâlinde hazırlanan bu mini gösteriler, öğrencilerin ses farklılıklarını ayırt etme, tempo değişimlerini fark etme ve müziğin duygusal etkilerini ifade etme becerilerini bütüncül olarak ortaya koyar. Görev, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

İçerik farklılaştırması kapsamında doğadan, çevreden ve nesnelerden gelen sesleri fark etme, ses kaynaklarını ayırt etme, müzik ve sessizlik arasındaki farkı anlama, seslerin yüksek-alçak, tiz-pes gibi özelliklerini ayırt etme becerileri dikkate alınarak yapılandırılır. Ayrıca müziğin temposuna uygun hareket etme ve müzikle duyguları sınıflandırma becerileri, öğrencilerin bireysel hazırbulunuşluk düzeyleri, algı biçimleri ve dikkat süreleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Bazı öğrenciler yalnızca basit doğa seslerini (kuş sesi, su sesi vb.) ayırt etmekle yetinirken diğer öğrenciler çevreden gelen karmaşık sesleri (trafik sesi, zil sesi vb.) ayırt edebilir. Müzik ve sessizlik farkı çalışmaları sade yapıdaki eserlerle yürütülürken, daha ileri düzeydeki öğrencilerle kısa müzik parçalarının başlangıç ve bitişlerini yakalama çalışmaları yapılır. Ses özellikleri hakkında sunulan örnekler, bazı öğrenciler için sadeleştirilerek ikili ayrımlarla (sadece yüksek ve alçak vb.) sınırlı tutulabilirken, bazı öğrencilerle üçlü veya dörtlü farklılıklar üzerinden detaylı sınıflamalar yapılabilir. Müziğin ilettiği duyguyu ifade edebilme etkinliklerinde ise bazı öğrencilere belirgin duyguları (mutlu, üzgün) ayırt etmeleri için fırsat verilirken diğer öğrenciler farklı duygular (heyecanlı, sakin vb.) üzerine de çalışabilir.

Süreç farklılaştırmasında öğrencilerin dikkatini toplamak ve odaklanmalarını sağlamak amacıyla kullanılan yönergeler sadeleştirilir. Gerektiğinde işitsel, görsel veya fiziksel ipuçları ile desteklenir. Bazı öğrenciler yalnızca dinleyerek ve işaret ederek katılım gösterirken, bazı öğrenciler sesi taklit ederek, jest-mimik kullanarak veya bedensel hareketlerle katılım sağlar. Seslerin kaynağını bulma etkinliklerinde sunulan ses kaynaklarının zorluk seviyeleri çeşitlendirilerek artırılabilir. Müzik dinleme süreçlerinde müzik başladığında ve bittiğinde öğrencilerin tepkileri dikkatle gözlenir; jest, mimik ve basit bedensel ifadelerle tepkiler geliştirmeleri desteklenir. Tempo değişimi çalışmalarında ise hızlı-yavaş kavramları bazı öğrenciler için model eşliğinde basit adımlarla gösterilirken bazı öğrenciler ritmi bağımsız olarak beden hareketlerine dönüştürme konusunda teşvik edilir. Duygu sınıflandırma etkinliklerinde kimi öğrenciler yalnızca yüz ifadeleriyle tepki verirken, bazı öğrenciler duyguyu sözel olarak da ifade edebilir.

Ürün farklılaştırmasında öğrencilerin öğrendiklerini farklı yollarla göstermelerine fırsat tanınır. Bazı öğrenciler dinledikleri sesi sadece işaretleyerek ya da basit bir bedensel tepkiyle ifade ederken, bazıları sesi taklit ederek, sesin kaynağını sözlü olarak belirterek veya küçük performanslar sergileyerek öğrenmelerini ortaya koyar. Müzik dinleme etkinliklerinde sessizlik-müzik ayrımı, başlangıç-bitiş algısı ve tempo değişimlerine ilişkin ürünler; kısa cevaplı sözlü tepkiler, jest/mimik tepkileri ya da basit eşleştirme

çalışmaları şeklinde çeşitlendirilir. Duygu sınıflandırma etkinliklerinde ise öğrenciler duyguyu hissettiklerini yüz ifadeleriyle, seçtikleri kartlarla veya kısa ifadelerle gösterebilir. Her öğrencinin öğrenmesini ifade ettiği yöntem farklı olabileceği için ürünler bireysel özelliklere göre çeşitlendirilerek değerlendirilir.

Öğrenme ortamı düzenlemelerinde bireysel çalışma köşeleri, grup çalışmalarına ve hareket etmeye uygun geniş fiziksel alanlar hazırlanır. Ses kaynakları sınıfta kolay erişilebilecek ve dikkat dağıtmayacak şekilde düzenlenir. Müziğin ilettiği duygunun ifade edilmesine yönelik etkinliklerde, yüz ifadelerini içeren görsel kartlar kullanılarak öğrencilerin farklı öğrenme yollarıyla sürece katılımları desteklenir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: MÜZİKSEL İFADE

Temada öğrencilerin müzik eserlerini bedensel hareketlerle sergileyebilmeleri, müzikli oyun çalışmalarını sergileyebilmeleri, ritim çalgılarını çalabilmeleri, şarkı söyleyebilmeleri, farklı bölgelerin halk oyunlarını sergileyebilmeleri, geleneksel müzikli oyunları oynayabilmeleri ve basit ritim aletleri tasarlayabilmeleri amaçlanmaktadır.

ALAN BECERİLERİ

SAB11. Müziksel Çalma

KAVRAMSAL BECERİLER

KB1. Temel Beceri

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.5. Oyunseverlik, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D10. Mütevazılık, D17. Tasarruf, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB2. Dijital Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Beden Eğitimi, Oyun ve Spor, Hayat Bilgisi ve Günlük Yaşam Becerileri

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB2.2. Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

MÜZ.2.1. Müzik eserlerine bedensel hareketlerle eşlik edebilme

MÜZ.2.2. Müzikli oyun çalışmalarını sergileyebilme

MÜZ.2.3. Ritim çalgılarını çalabilme

- a) Ritim çalgıları ile çalınacak eseri çözümler.
- b) Ritim çalgılarına özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Ritim çalgılarına özgü teknikleri kullanarak basit ritimleri çalar.
- d) Ritim çalgılarına uygun müziksel bileşenleri, dinletilen müzik eserine eşlik ederek uygular.

MÜZ.2.4. Şarkı söyleyebilme

MÜZ.2.5. Farklı bölgelerin halk oyunlarını sergileyebilme

MÜZ.2.6. Geleneksel müzikli oyunları oynayabilme

MÜZ.2.7. Basit ritim aletleri tasarlayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bedensel Hareketler

Ritim ve Hareket

Müzikli Oyunlar

Çalgı Çalma

Müziksel Söyleme

Halk Oyunları

Geleneksel Müzikli Oyunlar

Ritim Aleti Tasarımı

Anahtar Kavramlar

ritim, hareket, müzikli oyun, çalgı, şarkı, halk oyunu, geleneksel oyun, tasarım

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temada yer alan öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, beceri analizi, öz değerlendirme formu, kontrol listesi, performans görevi, kısa cevaplı/açık uçlu sorular ve gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevi kapsamında öğrencilerden seçtikleri bir çocuk şarkısına uygun olarak ritim, hareket ve müzikli oyun içeren kısa bir grup gösterisi hazırlamaları istenebilir. Görev, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME

YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin yönlendirme ile basit hareketleri taklit edebildikleri; grup içinde yapılan etkinliklerde sıra bekleme, yönergeyi takip etme gibi temel sınıf kurallarına uygun davranabildikleri kabul edilir. Basit ritimleri hareketlerini ve örüntülerini yapabildikleri ve yönlendirme ile taklit edebildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerin yönlendirme ile basit hareketleri taklit edebildikleri, basit ritimleri tutabildikleri ve basit sesleri çıkarabilmeleri gözlemlenir.

Öğrencilerin halk oyunlarında sergilenebilecek basit düzeydeki hareketleri yapıp yapmadığı taklit etkinliği ile gözlemlenebilir. Grup içinde yapılan etkinliklerde sıra bekleme, yönergeyi takip etme gibi temel sınıf kurallarına uygun davranabildikleri ve basit ritimleri tutabildikleri kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere sınıfta daha önce oynanan müzikli oyunlara değinilerek, ritme uygun hareket etmenin önemi vurgulanabilir.

Öğrencilerin sevdikleri çocuk şarkıları hatırlatılabilir; nasıl söyledikleri, eşlik ettikleri konuşularak şarkı söyleme becerisiyle ilişkilendirilebilir. Bayramlarda ya da okul gösterilerinde oynanan halk oyunları üzerinden farklı yörelere ait danslarla bağlantı kurmaları sağlanabilir. Aile büyükleriyle oynadıkları geleneksel oyunlar (mendil kapmaca, elim sende vb.) hatırlatılarak geleneksel müzikli oyunlara geçiş yapılabilir.

Öğrenme-Öğretme MÜZ.2.1.

Uygulamaları

Müzik eserlerine bedensel hareketlerle eşlik edebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Müzik eserinin ritmine uygun hareketler belirler.
- b) Müzik eserinin ritmine uygun hareketler sergiler.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilerin müzik eserinin ritmini fark edebilmeleri için öğrencilere ritmik yapısı belirgin bir şarkı dinletilir. Öğretmen tarafından şarkının ritmine uygun alkış, bacaklara vurma, ayakları yere vurma gibi basit ve tekrar eden bedensel hareketler sergilenir. Öğrencilerden bu hareketleri dikkatle gözlemlmeleri ve ardından öğretmenle birlikte yapmaları istenir (**KB2.2**). Öğrencilere ritmi fark ettiklerine dair sorular yöneltilir ve çeşitli ritim örüntüleri (alkış + diz, alkış + ayak) gösterilerek denemeleri teşvik edilir. Her öğrenciye, şarkının ritmine uygun olarak kendi ritim örüntülerini hareketlerini belirleme ve gruba sergileme fırsatı verilir. Hareketleri uygun bir şekilde yapabilmeleri için öğrenciler cesaretlendirilir (**E1.5**). Müzik eserinin ritmik yapısına uygun olarak bireysel ya da grup hâlinde vücutlarını kullanarak basit vuruşlarla ritim çalışması sergilemeleri beklenir (**OB9, SDB2.1, SDB2.2, D3.4**). Öğrencilerin müzik eserlerine bedensel hareketlerle eşlik edebilmeleri ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu ve kontrol listesi ile yapılabilir.

MÜZ.2.2.

Müzikli oyun çalışmalarını sergileyebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Müzikli oyun çalışmalarının ritmik yapısına uygun hareketler belirler.
- b) Müzikli oyun çalışmasının ritmik yapısına uygun hareketlerini bireysel ve gruba sergiler.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilere müzikli oyun içeren kısa bir video izletilerek ritmik yapı ve bedensel hareket ilişkisi hakkında farkındalık kazandırılır.

Bu süreçte öğrencilerin dikkatlerini oyuna vermeleri ve hareketleri fark etmeleri için yönlendirmeler yapılır **(E3.2)**. Öğrencilere bedensel hareketlerle bireysel olarak eşlik ettikleri müzikli oyun oynatılır **(E2.5)**. Etkinlik boyunca öğrencilerin müzikli oyuna bedensel hareketleriyle aktif katılım göstermeleri teşvik edilerek grup içinde iş birliği yapmaları, birbirlerine destek olmaları ve ritmik uyum içinde hareket etmeleri teşvik edilir **(SDB2.2, D4.2, D20.2)**. Ardından öğretmen rehberliğinde öğrenciler, videodaki oyuna benzer ritmik bir müzik eşliğinde bireysel olarak bedensel hareketler geliştirir. Bu etkinlikler sürecinde, öğrencilerden performans görevi olarak öğrendikleri ritmik yapıya uygun özgün bir müzikli oyun sergilemeleri beklenir **(E2.5)**. Çalışmalarını küçük gruplar hâlinde planlayarak sınıfta paylaşımları sağlanır. Öğrencilerin müzikli oyun çalışmalarını sergileyebilme ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri gözlem formu, öz değerlendirme formu ve beceri analizi ile yapılabilir.

MÜZ.2.3.

Ritim çalgılarını çalabilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- Ritim çalgıları ile çalınacak eseri çözümler.
- Ritim çalgılarına özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Ritim çalgılarına özgü teknikleri kullanarak basit ritimleri çalar.
- Ritim çalgılarına uygun müziksel bileşenleri, dinletilen müzik eserine eşlik ederek uygular.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Sınıf ortamına farklı ritim çalgıları yerleştirilerek öğrencilerin ilgisi çekilir. Öğrenciler, bu çalgılardan dilediklerini seçmeleri için yönlendirilir **(E1.1, E3.2)**.

Her öğrenciye kendi seçtiği çalgıdan doğaçlama sesler çıkarma fırsatı verilir. Bu süreçte çalgının ses özelliklerini keşfetmeleri ve özgün vuruşlar üretmeleri desteklenir **(E3.3, OB9)**. Ardından öğretmen rehberliğinde doğru duruş ve tutuş pozisyonları alınarak basit ritim örüntüleri çalınır ve öğrenciler bu örnekleri bireysel olarak tekrar eder, etkinlik görsellerle desteklenir.

Müzik eseri dinletilir ve öğrencilerin müzik eserinin ritmik yapısını fark etmeleri ve müzikle eş zamanlı olarak basit ritim vuruşlarıyla eşlik etmeleri sağlanır **(OB9)**.

Basit ritim kalıpları müzik eşliğinde modellenerek öğrencilerin bireysel ve grup hâlinde katılımını sağlamak amacıyla öğrenciler cesaretlendirilir **(E1.5)**. Öğrencilerin grupla iş birliği içerisinde verilen basit ritmi eş zamanlı çalabilmelerine yönelik uyum odaklı ritim çalışmaları yapılır **(OB9, D3.4 SDB2.1, SDB2.2)**. Ritmik uyum sağlandığında grup çalışmasına rehberlik edilir ve belirli bir ritmin çalınması sağlanarak müzik eseri eşliğinde süreç devam ettirilir. Etkinlik sonunda, öğrencilerden performans görevi olarak seçtikleri ritim çalgılarıyla kısa bir grup ritim düzenlemesi oluşturmaları istenir. Çalışmaların grup içinde paylaşılması, öğrencilerin iş birliği ve ritmik uyum becerilerinin değerlendirilebilmesini sağlar. Öğrencilerin grup arkadaşlarının katkılarını takdir etmeleri ve kendi katkılarını sunarken yapıcı bir tutum sergilemeleri desteklenir **(D10.3)**. Öğrencilerin çalmak istediği ritim çalgısını seçmeleri, seçtiği ritim çalgısına özgü duruş ve tutuş pozisyonu alabilmeleri, doğaçlama sesler çıkarmaları, basit ritimleri çalmaları, dinletilen müzik eserine uygun ritimlerle eşlik etmeleri ve dinletilen müzik eserine grupla uygun ritimlerle eşlik etmeleri; gözlem formları, kontrol listeleri ve beceri analizi yöntemleriyle değerlendirilebilir.

MÜZ.2.4.

Şarkı söyleyebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Bedenini söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Şarkıyı uygun söyleme tekniklerini kullanarak bireysel olarak söyler.
- c) Şarkıyı uygun söyleme tekniklerini kullanarak grupla söyler.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Şarkı söylemeye yönelik dikkat ve ilgi oluşturmak için bir şarkı seslendirilerek öğrencilerde merak uyandırılır **(E1.1)**. Ardından şarkı söylerken sergilenmesi gereken doğru vücut duruşu öğretmen tarafından model olarak gösterilir. Duruşun hem ses kalitesi hem de beden sağlığı açısından önemi vurgulanır. Uygun oturma pozisyonu sağlanır, gerekiyorsa çevrimiçi videolarla desteklenir **(OB2)**. Sesin doğru kullanımı için öğrencilerle bireysel ya da grup hâlinde ses ısıtma çalışmaları yapılır **(SDB2.2)**. Ses ısıtma sürecine katılım, kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin söyleyecekleri şarkı dinletilir ve dikkatlerini şarkıya vermeleri istenir **(E3.2)**. Öğrencilerin şarkıyı ezgisi ve sözleri olmadan yalnızca mırıldanarak söylemeleri sağlanır. Bu süreçte öğrencilere eşlik edilerek ezgiye uyum sağlamaları desteklenir **(E1.4)**. Ezginin sözleri tek tek söylenir ve öğrencinin sözleri tekrar etmesi istenir. Sözler, tekrar edildikten sonra öğrenciler, şarkıyı ezgisi ve sözleri ile ritmine uygun olarak bütün hâliyle söylemesi için cesaretlendirilir **(E1.5)**.

Öğrencilere eserleri bütünüyle grupla uyumlu bir biçimde söyleyebilmeleri için yönlendirme yapılır **(SDB2.1, SDB2.2, D3.4)**. Şarkıyı doğru duruşla, nefes yerlerine odaklanarak, müzik bileşenlerine uygun olarak söylemeleri istenir **(E3.2, OB9)**. Süreç boyunca öğrencilerin katılımını gözlemleyerek gerektiğinde bireysel ve grup hâlinde geri bildirimde bulunulur. Bu süreç; öz değerlendirme, gözlem formu ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

MÜZ.2.5.

Farklı bölgelerin halk oyunlarını sergileyebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Farklı bölgelerin halk oyunlarını bireysel olarak sergiler.
- b) Farklı bölgelerin halk oyunlarını grupla sergiler.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilere farklı bölgelerin halk oyunlarına ait kısa videolar izletilir. Videolarda yer alan halk oyunu figürleri dikkatle gözlemlenir. Seçilen bir halk oyununun sadeleştirilmiş figürleri öğretmen rehberliğinde gösterilir. Öğrenciler, bu figürleri bireysel olarak tekrar ederken denge kurma, ritme uyum sağlama ve öz güvenle sergileme konusunda desteklenir **(E1.5)**. Ardından aynı figürler grupça senkronize şekilde uygulanır. Grup etkinliği sırasında iş birliği ve sosyal etkileşim becerilerinin gelişimi teşvik edilir **(SDB2.2, D3.4)**. Öğrencilerin bireysel ve grup performansları gözlem formları ve kontrol listeleri ile değerlendirilir.

MÜZ.2.6.

Geleneksel müzikli oyunları oynayabilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Geleneksel müzikli oyunlara uygun hareketleri uygular.

a) Geleneksel müzikli oyunlara uygun bireysel ve grup hareketlerini sergiler.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilerin dikkatini çekmek ve sürece hazırlamak amacıyla sınıfta eğlenceli bir ortam oluşturulur **(E3.2)**. Geleneksel müzikli oyunlardan birine ait kısa videolar, canlandırmalar vb. izletilerek öğrencilerin oyuna ilgi göstermeleri sağlanır **(E1.1, OB2)**. Oyunun içeriğiyle ilgili temel bilgiler sade bir dille aktarılır. Oyunun figürleri öğretmen tarafından yavaş ve sade biçimde gösterilir. Her öğrencinin oyunun adımlarını tek başına denemesi sağlanır **(E1.5)**. Ardından grup ile geleneksel oyun oynanır **(E2.5)**. Grup içinde sırasını bekleme, başkasını izleme ve ardından harekete geçme gibi sosyal-duygusal becerilerin gelişimi hedeflenir **(SDB2.2)**. Oyun sürecinde öğrencilerin yönergelerle uyumu, ritmik eşlikleri ve fiziksel katılım düzeyleri gözlem formu, kontrol listesi ve beceri analizleri ile değerlendirilebilir.

MÜZ 2.7.

Basit ritim aletleri tasarlayabilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- Oluşturmak istediği müzik aletini seçer.
- Oluşturacağı müzik aleti için gerekli materyalleri seçer.
- Seçtiği öğelerle özgün müzik aleti oluşturur.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilerin basit ritim aletlerini tanıyabilmeleri amacıyla sınıfta hazır bulunan marakas, zil, davul gibi çalgılar tanıtılır. Her bir müzik aletinin sesi dinletilir. Ardından bu çalgılara benzeyen basit ritim aletlerinin nasıl yapılabileceği açıklanır. Öğrencilerin evden getirebilecekleri çeşitli atık materyaller (plastik şişeler, kapaklar, karton kutular, kumaş parçaları vb.) toplanarak bir "materyal köşesi" oluşturulabilir. Kullanılacak materyaller öğrencilerin erişimine sunulur. Öğrencilerden, oluşturulacak müzik aleti için bu malzemelerden kendine uygun olanı seçmesi ve daha önce tanıtılan çalgılara benzer şekilde, malzemeleri verimli kullanarak bir ritim aleti oluşturmaları istenir **(E3.3, D17.2)**. Öğrencilerin yapacakları müzik aletleri için yönergeler verilir. Performans görevi olarak tasarladıkları ritim aletlerini sınıfa tanıtmaları ve çalmaları istenir **(OB9)**. Bu süreçte öğrencilerin ritim aleti yapma, çalgısını tanıtma ve ses çıkarma performansları gözlem formları, beceri analizi, öz değerlendirme formu ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrenciler küçük gruplar hâlinde müzikli gösteri hazırlayabilirler. Gösteride; bedensel hareketlerle eşlik etme, müzikli oyun oynama, ritim çalgısı çalma, şarkı söyleme ve basit ritim aleti tasarlama gibi farklı çıktılar bütüncül şekilde sergilenebilir. Her grup, seçtiği müzik parçasına uygun olarak ritim, hareket, oyun ve çalgı kullanımını bir araya getirebilir. Bu performans, öğrencilerin müziksel ifadeyi çok yönlü sergilemelerine imkân verir. Görev, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Müzik eserlerine bedensel hareketlerle eşlik etme, müzikli oyun çalışmalarına katılma, ritim çalgılarını kullanma, şarkı söyleme, halk oyunları oynama, geleneksel müzikli oyunlara katılma ve basit ritim aletleri tasarlama süreçleri, öğrencilerin bireysel düzeyleri, ilgi alanları, dikkat süreleri ve motor beceri yeterlilikleri göz önünde bulundurularak farklılaştırılır. İçerik farklılaştırması kapsamında bazı öğrenciler yalnızca alkış, dize vurma gibi temel vuruşlarla eşlik ederken, diğer öğrenciler parmak

şıklatma, bedeninin farklı bölgeleriyle ritim oluşturma gibi daha karmaşık katılımlarda bulunabilir. Ritmik yapılar basitleştirilerek sadece tek vuruşluk etkinlikler uygulanabileceği gibi daha ileri düzeydeki öğrenciler için daha zor ritim örüntüleri oluşturulabilir. Müzik dinleme, ritim tanıma, şarkı ezgisi tekrarı süreçlerinde kullanılan materyaller; sadeleştirilmiş örnekler (tek sesli melodiler, basit ritimler) ile çeşitlendirilebilir. Süreç farklılaştırmasında yönergeler kısa, net ve görsel destekli olarak sunulur; gerektiğinde işitsel ipuçları (alkış sesi vb.), görsel ipuçları (resimli tempo kartları vb.) veya fiziksel modelleme (öğretmenin ritim hareketini bire bir göstererek tekrarlaması vb.) kullanılır.

Bazı öğrenciler yalnızca öğretmeni gözlemleyerek katılım sağlarken, bazıları ritim eşliğinde jest/mimik ekleyebilir veya grup etkinliklerinde liderlik yapabilir. Bireysel katılım gösteren öğrenciler için ritim çalışmaları basit tutularak başarı duygusu artırılırken, bağımsız ilerleyebilen öğrenciler için grup hâlinde senkronize müzikli oyunlar, halk oyunları gibi daha karmaşık etkinlikler düzenlenebilir. Müzikal duyguları ifade etme süreçlerinde öğrencilerin jest-mimik, beden dili veya sözel ifadeleri kullanmalarına izin verilir; zorlanan öğrenciler için tekrar dinletme, yavaşlatılmış tempo uygulamaları veya birebir destek sağlanır.

Ürün farklılaştırması kapsamında öğrenciler müziksel öğrenmelerini farklı yollarla ifade ederler. Bazı öğrenciler ritim vuruşlarını jest ve mimiklerle destekleyerek katılım gösterirken, bazıları ritim çalgısı yaparak ya da grup içinde mini performanslar sergileyerek öğrenmelerini ortaya koyar. Şarkı söyleme etkinliklerinde bazı öğrenciler yalnızca ezgiye mırıldanarak eşlik edebilirken bazıları sözlü ve ritimli tam şarkı performansı sergileyebilir. Geleneksel oyunlar ve halk oyunlarında ise bazı öğrenciler belirli adımları bireysel olarak uygular, bazıları grup uyumuna dikkat ederek tüm oyunun akışına aktif biçimde katılır. Tasarlanan ritim aletleri bireysel yaratıcılığa göre farklılık gösterebilir ve her öğrencinin kendi tasarımını tanıtmayı desteklenir.

Öğrenme ortamı düzenlemelerinde bireysel katılımı destekleyecek sakin alanlar, grup çalışmaları için geniş hareket alanları ve müzikli etkinlikler için ritim istasyonları hazırlanır. Materyaller öğrencilerin kolay erişebileceği şekilde organize edilir. Büyük boy ritim aletleri, renkli kartlar, dikkat çekici çalgılar gibi araçlar kullanılır. Bedensel hareket gerektiren uygulamalar için sınıfta yeterli alan sağlanır; sessiz alanlarda ise müzik dinleme ve jest-mimik çalışmaları yürütülür. Duyusal hassasiyet gösteren öğrenciler için daha düşük ses düzeyinde müzikler tercih edilir veya kulaklıkla bireysel müzik dinleme imkânı sunulur.

ÖĞRETMEN Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

YANSITMALARI

3. TEMA: MÜZİK KÜLTÜRÜ

Temada öğrencilerin farklı türlerde müzik eserlerini ayırt edebilmeleri, İstiklâl Marşı'nı kurallarına uygun dinleyebilmeleri ve söyleyebilmeleri, millî ve manevî günlerle ilgili müzikleri ayırt edebilmeleri, ülkesindeki müzisyenleri tanıyabilmeleri, temel ses teknolojisi araçlarını belirleyebilmeleri, müzik aletlerini tanıyıp koruyabilmeleri ve müzik aletlerini çalınış özelliklerine göre ayırt edebilmeleri amaçlanmaktadır.

ALAN BECERİLERİ -

KAVRAMSAL

BECERİLER KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E2.5. Oyunseverlik, E3.4. Gerçeği Arama, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI

BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme),

Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER Beden Eğitimi, Oyun ve Spor, Hayat Bilgisi ve Günlük Yaşam Becerileri

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER KB2.5. Sınıflandırma, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- MÜZ.3.1.** Farklı türlerdeki müzik eserlerini ayırt edebilme
- MÜZ.3.2.** İstiklâl Marşı'nı kurallarına uygun dinleyebilme ve söyleyebilme
- a) Bedenini İstiklal Marşı söylemeye hazır hâle getirir.
- b) İstiklal Marşı dinleme kurallarını uygular.
- c) İstiklal Marşı'na uygun söyleme tekniklerini kullanarak eşlik eder.
- d) Müziksel bileşenleri uygular.
- MÜZ.3.3.** Millî ve manevî günler ile ilgili müzikleri ayırt edebilme
- MÜZ.3.4.** Ülkesindeki müzisyenleri tanıyabilme
- MÜZ.3.5.** Temel ses teknolojisi araçlarını belirleyebilme
- MÜZ.3.6.** Müzik aletlerini ayırt edebilme
- MÜZ.3.7.** Müzik aletlerini koruyabilme
- MÜZ.3.8.** Müzik aletlerini çalınış özelliklerine göre ayırt edebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Farklı Müzik Türleri
Müzik Türlerini Ayırt Etme
İstiklâl Marşı'nı Dinleme ve Söyleme
Millî ve Manevi Günlere Ait Müzikler
Ülkemizdeki Müzisyenler
Temel Ses Teknolojisi Araçları
Müzik Aletlerini Ayırt Etme ve Sınıflandırma
Müzik Aletlerini Koruma

Anahtar Kavramlar

müzik türü, millî ve manevî günler, müzisyenler, ses teknolojisi, çalgı

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temada yer alan öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, performans görevi, kısa cevaplı/açık uçlu sorular ve gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevi kapsamında, öğrencilerden farklı müzik türleri, çalgılar veya müzisyenlerle ilgili görsel materyaller kullanarak bir pano hazırlayabilmeleri istenebilir. Performans görevi, gözlem formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin farklı müzik türleri ile millî ve manevî günlere ait müziklerle daha önce karşılaştıkları, İstiklâl Marşı'nı daha önce duymuş oldukları ve bu sırada uygun beden duruşu ile sessizlik gibi temel kurallara uyma becerilerinin olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca öğrencilerin ülkemizdeki bazı müzisyenleri dinlemiş oldukları, günlük yaşamlarında bazı ses araçlarını görmüş veya kullanmış olabilecekleri ve bazı müzik aletlerini daha önce görmüş ya da seslerini duymuş oldukları varsayılmaktadır.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı daha önce duyup duymadıkları sohbet edilerek tespit edilebilir. Öğrencilerin daha önce millî ve manevî günlerde gerçekleştirilen törenlere katıldıkları ve bu günlerde çalınan müziklere aşinalık geliştirdikleri görsel öğelerle destekli soru-cevap etkinliği ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin ülkemizdeki bazı müzisyenlerin eserlerine aşina oldukları gözlemlenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere İstiklâl Marşı'nın okulda, törenlerde nasıl dinlendiği ve söylendiği örneklerle hatırlatılabilir. Millî ve manevî günlerde duydukları müziklerle, müziklerin millî ve manevî özellikleri ilişkilendirilebilir. Televizyonda gördükleri müzisyenler ve mikrofon, hoparlör gibi araçlarla ilgili günlük yaşantılar hatırlatılabilir.

Öğrenme-Öğretme MÜZ.3.1.**Uygulamaları**

Farklı türlerdeki müzik eserlerini ayırt edebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- Farklı türde dinletilen müzik eserlerini ayırt eder.
- Farklı türde dinletilen müzik eserlerini türlerine göre açıklar.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilerin müzik türlerine yönelik farkındalıklarını artırmak amacıyla sınıfa pop, halk müziği, klasik müzik, marş gibi müzik türlerini yansıtan çalgı, icracı ve performanslara ait görseller getirilir. Bu türlerin her birine ait kısa müzik örnekleri dinletilir. Her dinletiden sonra tür hakkında kısa bilgi verilir. Öğrenciler, dinledikleri her müzik türünü temsil eden görselleri eşleştirme çalışması yapar (**OB4, E3.2**). Türler karıştırılarak yeniden dinletilir. Müzik türlerini birbirinden ayıran özellikler birlikte çıkarılır ve karşılaştırılır. Öğrencilerden farklı müzik türlerini ayırt etmeleri istenir. Öğrencilerden dinledikleri müzik türünü, kendi cümleleriyle ya da sembollerle ifade etmeleri istenir. Türlerin benzerlik ve farklılıklarını açıklamaları teşvik edilir (**KB2.7**). Farklı müzik türlerine yönelik görüşlerini ifade ederken yapıcı olmaları desteklenir (**D10.3**). Öğrencilerin farklı türlerde müzik eserlerini ayırt edebilme düzeylerini belirlemek amacı ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; kontrol listesi, kısa cevaplı/açık uçlu sorular, gözlem formu aracılığıyla yapılabilir.

MÜZ.3.2.

İstiklâl Marşı'nı kurallarına uygun dinleyebilme ve söyleyebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- Bedenini İstiklâl Marşı söylemeye hazır hâle getirir.
- İstiklâl Marşı dinleme kurallarını uygular.
- İstiklâl Marşı'na uygun söyleme tekniklerini kullanarak eşlik eder.
- Müziksel bileşenleri uygular.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilere İstiklâl Marşı'nın söylendiği bir video izletilir. İstiklâl Marşı'nı dinleme ve söyleme kurallarına dikkat çekmek ve öğrencilerin açılan videoya odaklanmalarını sağlamak amacıyla videoda gördüklerine dair sorular sorulabilir (**E1.1, E3.2**). İstiklâl Marşı'na saygının önemi ile vatanseverlik değeri vurgulanır (**D19.1, D14.3**).

Öğrencinin İstiklâl Marşı'nı dinleme ve söyleme kurallarına uygun davranışı göstermesi için İstiklâl Marşı sesli olarak açılır ve öğrencilere kurallar model olunarak gösterilir. Süreçte etkin dinleme ortamı sağlanarak aynı davranışı sınıf ortamında taklit etmeleri sağlanır. Sınıf ortamında ayna ya da yansıtıcı pano kullanılarak öğrencinin kendi duruşunu gözlemlemesine fırsat verilir.

İstiklâl Marşı'nın nasıl söylenmesi gerektiğine dair açıklamalar yapılır. Marşın sözleri, müzikal eşlik olmadan öğrencilere tekrar ettirilir. Ardından müzik eşliğinde söyleme çalışmasına geçilir.

Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı dinleme ve söyleme kurallarına uygun davranışları okul töreninde veya sınıf ortamında sergilemelerine yönelik tekrar eden uygulamalar yapılır. Tören ortamında öğrencilerin kurallara uygun şekilde davranıp davranmadıkları gözlemlenir. Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı kurallarına uygun dinleyebilme ve söyleyebilmesi ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; gözlem formu, kontrol listesi, kısa cevaplı sorular ve öz değerlendirme formu aracılığıyla yapılabilir.

MÜZ.3.3.

Millî ve manevi günler ile ilgili müzikleri ayırt edebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- Millî ve manevi günlere ait müzik eserlerini dinler.
- Farklı türde dinletilen müzik eserleri arasından millî ve manevi günlere ait müzik eserlerini ayırt eder.
- Millî ve manevi günlere ait müzik eserlerini açıklar.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Öğrencilere millî ve manevi günlere ait müzik eserleri dinletilir. Millî ve manevi günlere ait müzik eserleri dinletilirken bu eserler aracılığıyla vatan sevgisi, özgürlük, kültürel miras, birlik, beraberlik gibi temel değerlere dikkat çekilir **(D19.2)**. Dinletilen eserlerin ardından, aynı etkinlik içinde karışık olarak farklı müzik türlerinden örnekler de dinletilerek bu müzikler arasında öğrencilerin millî ve manevi günlere ait olanı ayırt etmeleri istenir **(D3.4)**.

Dinletilen müzik eserlerinden, millî ve manevi günlere ait olanları ayırt edip bu eserleri sınıflandırmak amacıyla çeşitli görsel materyaller ile desteklenen etkinlikler yapılır **(OB4)**. Öğrencinin jest, mimik, kartla gösterim sağlaması ya da sözlü yanıt vermesi desteklenir **(SDB2.1)**. Öğrenciler, dinledikleri milli ve manevi günlere ait müzik eserlerini açıklamaya yönlendirilir. Öğrencilerden eserin hangi gün veya hangi değere ait olduğunu ifade etmeleri, basit cümlelerle eserin taşıdığı anlamı açıklamaları istenir **(OB1)**. Bu süreç sözlü ifade, kartlarla eşleştirme ya da kısa açıklamalarla desteklenebilir **(SDB2.1)**. Öğrencilerin millî ve manevi günler ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; gözlem formu, kontrol listesi ve kısa cevaplı sorular aracılığıyla yapılabilir.

MÜZ.3.4.

Ülkesindeki müzisyenleri tanıyabilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- Dinletilen müzik eserini icra eden müzisyeni tanır.
- Dinletilen müzik eserini icra eden ülkemizdeki müzisyeni diğerlerinden ayırt eder.
- Dinletilen müzik eserini icra eden ülkemizdeki müzisyenlerin adını ifade eder.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir:

Ülkesinde tanınmış müzisyenlere ait görseller, öğrencilerin kolayca görebileceği şekilde sınıfa yerleştirilir. Görsellerin konumlandırılması, öğrencilerin ilgisini çekmeleri ve incelemeleri için erişilebilir ve dikkat çekici olacak şekilde düzenlenir **(OB4, E3.2)**. Öğrencilere tanıtılacak müzisyene ait görseller sunulur ve eserler dinletilir. Öğrencilerin hedef müzisyeni tanıyıp tanımadığına yönelik sorular sorulabilir ve müzisyen tanıtılır. Farklı müzisyenlere ait müzik örnekleri karışık olarak dinletilir. Hedef müzisyene ait eser çaldığında öğrencilerden müzisyeni tanıdıklarını ifade etmeleri istenir **(SDB2.1, E3.4)**.

Süreç boyunca öğrencilere yerli müzisyenler tanıtılarak kültürel mirasın gelişimi desteklenir **(D14.3)**. Öğrencilerin ülkesindeki müzisyenleri tanıyabilme ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; gözlem formu, kontrol listesi ve kısa cevaplı sorular kullanılabilir.

MÜZ.3.5.

Temel ses teknolojisi araçlarını belirleyebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Temel ses teknolojisi araçlarını belirler.
- b) Temel ses teknolojisi araçlarını görselleriyle veya benzer fiziksel nesnelerle eşleştirir.
- c) Temel ses teknolojisi araçlarını görselleriyle veya fiziksel nesnelerle farklılıklarını ifade eder.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir. Temel ses teknolojisi araçlarını tanımaları için öğrencilerin günlük hayatta karşılaşılabilecekleri bazı teknolojik araçlar tanıtılır. Öğrencilerin dikkatlerini toplamaları için araçlar dikkat çekici ve ulaşılabilir şekilde sunulur (**E1.1, OB2, OB4**). Öğrencilerin bu araçları daha önce görüp görmediklerini ve nerelerde rastladıklarını hatırlamalarına yönelik sorular sorulabilir (**SDB2.1**). Temel ses teknolojisi araçları tanıtılır, birbirinden farklı olan özellikleri açıklanır. Öğrencilerden tanıtılan araçların isimlerini tekrar etmeleri, ilgili görsele yönelmeleri istenir. Öğrencilerle bir eşleştirme oyunu oynanır (**E2.5**).

Doğru eşleştirme davranışları kontrol listesi ile takip edilir. Öğrencilerin tanıdıkları bir aracı seçip ne işe yaradığını kendi kelimeleriyle anlatmaları teşvik edilir (**OB1, D3.4**). Öğrencilerin temel ses teknolojisi araçlarının farklılıklarını görselleriyle veya fiziksel nesnelerle ifade etmesi istenir. Öğrencilerin temel ses teknolojisi araçlarını belirleyebilme ve farklılıkları ifade edebilme ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; bireysel performansları gözlem formu, kontrol listesi ve kısa cevaplı sorularla gerçekleştirilebilir.

MÜZ.3.6.

Müzik aletlerini ayırt edebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- d) Çevresindeki nesneler arasından müzik aletlerini gösterir.
- e) Farklı müzik aletlerinin seslerini görselleriyle birlikte dinler.
- f) Müzik aletlerinden çıkan sesleri ayırt eder.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir.

Sınıfa çeşitli nesneler yerleştirilir ve öğrencilerden müzik aletlerini diğer nesneler arasından ayırt ederek göstermeleri istenir. Aynı süreç görsel kartlar kullanılarak da uygulanabilir. Öğrencilere çeşitli müzik aletlerine ait sesler dinletilir. Sesler dinletilirken çalgılara ait görseller de aynı anda gösterilir ve müzik aletleri tanıtılır. Öğrencilerin duydukları sesi ifade etmeleri ve görsel-ses eşleştirmesi yapmaları istenir (**KB2.10, OB1, OB4**). Öğrencilerin müzik aletlerini ayırt edebilme ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; gözlem formu ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

MÜZ.3.7.

Müzik aletlerini koruyabilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- a) Çalgıyı kullanmadan önce izin alır.
- b) Çalgıyı işlevine uygun kullanır.
- c) Çalgıyı kullandıktan sonra yerine koyar.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir.

Öğrencilerde merak uyandırmak amacıyla biri hasarlı biri sağlam olan aynı çalgıya ait iki görsel gösterilir. Öğrencilere çalgının neden hasar görmüş olabildiğine yönelik sorular sorulur **(E1.1, E3.2)**. Çalgıyı kullanmadan önce çalgıların neden zarar görebileceği hakkında açıklama yapılır. Öğrencilerden istedikleri çalgıyı seçmeleri ve almaları istenir. Öğrencilerin seçtikleri çalgıları izin isteyerek alıp almadıkları gözlemlenir. İzin almadan alınan çalgılar tekrar yerine koydurulur; doğru davranış olumlu geri bildirimle pekiştirilir **(D14.1, E1.4, SDB1.2)**. Her öğrencinin seçtiği çalgıyı ne şekilde kullandığı gözlemlenir. Yanlış kullanımlar örneklendirilerek neden uygun olmadığı açıklanır. Öğrencilere çalgıların hassas yapısı ve doğru kullanımı anlatılır. Bu aletlerin birer değer olduğu ve korunması gerektiği vurgulanır **(D17.3)**.

Müzik aletleri sınıfın ortasında gelişigüzel şekilde bırakılır. Öğrencilerin ortamdaki dağınıklık üzerine düşünceleri desteklenir. Öğrencilerin düzeni sağlamak ve sınıfı toplamak için neler yapabilecekleri üzerine önerilerde bulunmaları sağlanır. Öğrenciler, kullandıkları müzik aletlerini uygun şekilde yerlerine yerleştirir **(D16.3)**. Öğrencilerin müzik aletlerini koruyabilme ile ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; gözlem formu, kontrol listesi, kısa cevaplı sorular ile değerlendirilebilir.

MÜZ.3.8.

Çalgıları çalınış özelliklerine göre ayırt edebilmenin gerçekleşmesi için aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmektedir:

- Vurmalı, nefesli, tuşlu, telli, yaylı çalgıları ayırt eder.
- Bir müzik aletinin hangi gruba ait olduğunu ifade eder.

Yukarıdaki adımların gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki öğrenme-öğretme uygulamaları takip edilir. Öğrencilerin müzik aletlerini çalınış özelliklerine göre ayırt edebilme becerisini geliştirmek amacıyla her gruba ait müzik aletlerinden örnekler sunularak çalgılar tanıtılır. Bu örneklerin çalınışlarına ilişkin videolar izletilir. İzleme sürecinde öğrencilerin müzik aletlerinin nasıl ses çıkardığına dikkat etmeleri teşvik edilir **(E3.2)**. Çalgıların hangi yöntemle ses çıkardığı açıklanır. Öğrencilere sınıf ortamında çalınan marakas veya dışarıda bir sokak sanatçısının çaldığı gitar, bağlama, zurna, davul, darbuka gibi müzik aletlerinin çalınış biçimleri örnek olarak sunularak sınıflandırma yapmaları desteklenir **(KB2.5)**. Ardından her bir çalgının hangi gruba ait olduğu tekrar edilerek pekiştirme sağlanır.

Öğrencilerin çalgıları çalınış biçimine göre ayırt etmesini sağlamaya yönelik tekrar içeren etkinlikler yapılır. Öğrencilerden çalgının hangi gruba ait olduğunu ifade etmeleri istenir. Öğrenciler ile bir çalgıyı zihinde canlandırarak onun çalınış biçimine uygun bedensel hareketler ile canlandırma yapılır **(D3.4)**. Öğrencilerden yaylı çalgı grubuna ait bir keman örneği sunulduğunda; öğrencinin, yay tutuyormuş gibi bir hareket yaparak çalgının ait grubu ifade etmesi beklenebilir. Öğrencilerin müzik aletlerini çalınış özelliklerine göre ayırt edebilme ile ilgili bireysel ölçme ve değerlendirme faaliyetleri dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, kontrol listesi, beceri analizi, performans görevi gibi araçlardan biriyle yapılabilir.

Performans görevi kapsamında öğrenciler gruplar hâlinde bir pano hazırlayabilirler. Pano; farklı müzik türlerinden örnekleri, İstiklâl Marşı ve millî gün müziklerini, ülkemizdeki müzisyenleri, temel ses teknolojisi araçlarını ve çalgıları tanıtan görselleri içerebilir. Öğrenciler ayrıca seçtikleri bir çalgının korunmasına yönelik kısa bir açıklama veya çizim ekleyebilirler. Bu görev, öğrencilerin müzik kültürüne ilişkin bilgilerini bütüncül biçimde sergilemelerine imkân verir. Performans görevi, gözlem formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Farklı türlerde müzik eserlerini karşılaştırma, İstiklâl Marşı'nı dinleme ve söyleme kurallarına uygun davranma, millî ve manevi günlere ait müzik eserlerini ayırt etme, ülkesindeki müzisyenleri ve temel ses teknolojisi araçlarını tanıma, müzik aletlerini ayırt etme ve koruma, müzik aletlerini çalınış özelliklerine göre ayırt etme gibi kazanımlar, öğrencilerin bireysel hazırbulunuşluk düzeyi, dikkat süreleri, kavramsal anlayış düzeyleri ve iletişim becerileri göz önünde bulundurularak farklılaştırılır. İçerik farklılaştırması kapsamında, bazı öğrenciler yalnızca müzik türlerini veya müzik aletlerini görsel ve işitsel ipuçlarıyla ayırt ederken, diğer öğrenciler türler ve eserler arasında benzerlik-farklılık kurabilir, ses teknolojisi araçlarının kullanım işlevlerini sözlü olarak ifade edebilir. Çalgıları tanıyabilme için çeşitli çalgıların görsellerinin yer aldığı resimli kartlar kullanılabilir. Millî ve manevi günlere ait eserleri ayırt edebilmede, bazı öğrenciler yalnızca görsel sembollerle eşleştirme yaparken diğer öğrenciler duygu ifadeleriyle eserlerin anlamlarını tartışabilir. İstiklâl Marşı uygulamalarında duruş ve davranış kuralları basitleştirilerek adım adım desteklenir; daha ileri düzeydeki öğrenciler söyleyiş, ezgi ve ritim bütünlüğüne odaklanır.

Süreç farklılaştırmasında yönergeler sadeleştirilerek ve gerektiğinde görseller, videolar, model olma, jest-mimik gibi destekleyici araçlarla zenginleştirilerek sunulur. Bazı öğrenciler yalnızca öğretmeni izleyerek katılım sağlarken bazıları model alınan davranışları kendi başına tekrarlar ve uygular. Müzik eserlerini karşılaştırmada bazı öğrenciler yalnızca ses tonu, ritim gibi basit farkları ayırt ederken diğerleri sözlü karşılaştırmalar yapabilir. İstiklâl Marşı dinleme ve söyleme sürecinde duysal hassasiyet gösteren öğrenciler için kulaklıkla dinleme tercih edilebilir. Millî ve manevi günler ile ilgili müzik eserlerinin tasnifinde basit eşleştirme etkinlikleri yürütülürken, daha gelişmiş öğrenciler sözel anlatımla eser türlerini sınıflandırabilir. Süreç boyunca öğrencilerin öğrenmelerine jest, mimik, işaret etme gibi bedensel tepkilerle katılımı da desteklenir.

Ürün farklılaştırması kapsamında öğrencilerin müzikle ilgili öğrendiklerini farklı yollarla ifade etmelerine imkân tanınır. Bazı öğrenciler müzik türlerini, aletlerini ve sanatçıları doğru işaret ederek ya da jest/mimikle ifade ederek katılım gösterirken, bazıları sözel tanımlamalar yapabilir, karşılaştırmalarını cümle içinde kullanabilir ya da bireysel performansla sunum yapabilir. İstiklâl Marşı söyleme etkinliklerinde öğrencilerin yalnızca duruş sergilemesi, eşlik etmesi ya da kuralına uygun şekilde seslendirmesi gibi farklı ürün düzeyleri desteklenir. Müzik aletlerinin çalınış özelliklerine göre ayırım yapma sürecinde ise bazı öğrenciler doğru grubu işaret ederek, bazıları da sözel ya da bedensel ifadelerle ayırt ederek ürün ortaya koyar.

Öğrenme ortamı düzenlemelerinde bireysel çalışmaya elverişli sakin dinleme köşeleri, grup çalışmaları için geniş alanlar ve ritim, ses veya tür ayırt etmeye yönelik istasyonlar oluşturulur. Müzik aletleri, ses teknolojisi araçları ve görseller erişilebilir ve dikkat çekici şekilde yerleştirilir. Farklı müzik türlerini tanıma, İstiklâl Marşı söyleme veya müzik aletlerini koruma gibi etkinliklerde hem bireysel hem grup çalışmasına uygun esnek alanlar düzenlenir. Duysal hassasiyet gösteren öğrenciler için müzik sesi seviyesi kontrol edilir, yoğun ortamlar için bireysel kulaklık seçenekleri sunulur. Görseller, ritim kartları ve jest-mimik destekli araçlarla öğrenme ortamı çeşitlendirilerek, tüm öğrencilerin katılımı desteklenir.

ÖĞRETMEN

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

YANSITMALARI

EK 1-MÜZİK DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI LİSTESİ

TEMA 1: MÜZİKSEL ALGI

- MÜZ.1.1. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyulan seslerin kaynağına yönelebilmek
- MÜZ.1.2. Müziksel işitebilmek
- MÜZ.1.3. Müzikte ses farklılıklarını ayırt edebilmek
- MÜZ.1.4. Müzikte tempo değişimlerini ayırt edebilmek
- MÜZ.1.5. Müziğin ilettiği duyguyu ifade edebilmek

TEMA 2: MÜZİKSEL İFADE

- MÜZ.2.1. Müzik eserlerine bedensel hareketlerle eşlik edebilmek
- MÜZ.2.2. Müzikli oyun çalışmalarını sergileyebilmek
- MÜZ.2.3. Ritim çalgılarını çalabilmek
- MÜZ.2.4. Şarkı söyleyebilmek
- MÜZ.2.5. Farklı bölgelerin halk oyunlarını sergileyebilmek
- MÜZ.2.6. Geleneksel müzikli oyunları oynayabilmek
- MÜZ.2.7. Basit ritim çalgıları tasarlayabilmek

TEMA 3: MÜZİK KÜLTÜRÜ

- MÜZ.3.1. Farklı türlerde müzik eserlerini ayırt edebilmek
- MÜZ.3.2. İstiklâl Marşı'nı kurallarına uygun dinleyebilmek ve söyleyebilmek
- MÜZ.3.3. Millî ve manevi günler ile ilgili müzikleri ayırt edebilmek
- MÜZ.3.4. Ülkesindeki müzisyenleri tanıyabilmek
- MÜZ.3.5. Temel ses teknolojisi araçlarını belirleyebilmek
- MÜZ.3.6. Müzik aletlerini ayırt edebilmek
- MÜZ.3.7. Müzik aletlerini koruyabilmek
- MÜZ.3.8. Müzik aletlerini çalınış özelliklerine göre ayırt edebilmek

EK 2-ÖRNEK ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ARAÇLARI

MÜZ.1.2. Müziksel dinleyebilme

PERFORMANS GÖREVİ	
Beklenen Performans	Müziksel dinleyebilme
Değerlendirme	Dereceli Puanlama Anahtarı
Öğrenci Yönergesi	Öğretmeninizin açtığı müziği dikkatlice dinleyiniz. Müzik başladığında ve bittiğinde fark ettiğinizi göstermek için el sallayabilir, başınızı sallayabilir veya gülümseyebilirsiniz. Müzik sırasında nasıl hissettiğinizi bir resimle anlatabilirsiniz. İsterseniz müzik bittiğinde duygunuzu ifade etmek için öğretmeninizin verdiği yüz ifadeli kartlardan birini de seçebilirsiniz.
Öğretmen Yönergesi	Öğrencilerden kısa bir müzik parçasını dinlemeleri istenir. Dinleme sırasında jest, mimik, bedensel tepki gibi doğal tepkiler gözlemlenir. Müzik başladığında ve bittiğinde öğrencinin bunu fark edip etmediği ve dinleme süresince dikkatini sürdürebilip sürdüremediği izlenir. Müzik sonrasında, öğrencinin nasıl hissettiğini ifade etmesi için basit araçlar (duygu kartları, öğrencinin çizim yapabileceği bir kâğıt vb.) sunulur. Gözlemler, önceden hazırlanmış bir dereceli puanlama anahtarı (rubrik) üzerinden değerlendirilir.
ÇALIŞMA SÜRECİ	
Güvenlik Önlemleri	Müzik dinleme sırasında güvenlik açısından herhangi bir tehlike bulunmamaktadır. Ancak öğrencilerin dikkatlerini toplayabilmeleri için grup içi sessizlik önemlidir. Öğrencilerin birbirlerinin tepkilerine ve kişisel alanlarına saygı göstermeleri sağlanmalı, rahatça tepkilerini verebilecekleri bir ortam oluşturulmalıdır.
Müzik Türlerini Seçme ve Tanıtma	Öğrencilere farklı müzik türlerinden (klasik, pop, çocuk şarkıları vb.) kısa örnekler dinletilir. Her türün ne tür duygular uyandırabileceği hakkında sade açıklamalar yapılır. Müzik türleri tanıtılırken tempoları, ritimleri gibi belirgin özelliklerden bahsedilir.
Dinleme ve Tepki Verme	Öğrenciler müzik dinlerken öğretmen tarafından parçanın başlama ve bitiş anlarıyla ilgili yönlendirmeler yapılır. Öğrencilerin müziğin başladığını ve sona erdiğini fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden uygun bir bedensel tepki (el sallama, baş sallama, gülümseme) göstermeleri istenir.
Duygularını İfade Etme	Müzik dinleme süreci sonunda, öğrencilerden hissettikleri duyguları ifade etmeleri istenir. Bu amaçla yüz ifadeli kartlar veya basit çizim kâğıtları kullanılabilir. Öğrenciler, müzikle ilgili duygusal tepkilerini diledikleri şekilde göstermekte özgürdür. Öğretmen, her öğrencinin duygu ifadesini desteklemek ve yönlendirmek amacıyla rehberlik yapar.
Sonuçları Paylaşım ve Tartışma	Her öğrenci, müzikle ilgili deneyimlerini sınıf ortamında paylaşır. Diğer öğrencilerin tepkileri dinlenir. Bu paylaşımlar üzerinden, duygusal farkındalık ve müzikle ilişkilendirilmiş duygular hakkında sınıf içi tartışmalar yürütülür.

EK 2-ÖRNEK ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ARAÇLARI

MÜZ.1.2. Müziksel dinleyebilme

PERFORMANS GÖREVİ DERECELİ PUANLAMA	
Süreç Bileşenleri	a) Müzik ve sessizlik arasındaki farkı ayırt eder. b) Müzik eserine dikkatini yönlendirir. c) Müzik eserinin başladığını ve bittiğini fark eder. d) Müzik eserini dinlediğini jest/mimik/bedensel tepkileriyle belli eder.
Yönerge	Bu analitik dereceli puanlama anahtarı, öğrencinin müziksel dinleme becerilerini (sessizlik-müzik ayrımı, dikkatini yönlendirme, başlangıç-bitişi fark etme, jest/mimik/bedensel tepki verme) yapılandırılmış ve derecelendirilmiş biçimde değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Öğretmen, müzik etkinliği sırasında her öğrenciyi bireysel olarak gözlemler ve tabloda yer alan her bir beceriyi ayrı ayrı değerlendirir. Her beceri, öğrencinin gösterdiği performans düzeyine göre 1 (Geliştirilmeli), 2 (Kısmen Başarılı) veya 3 (Başarılı) puanla derecelendirilir. Değerlendirme sırasında öğrencinin doğal ve yönlendirilmemiş tepkileri esas alınmalı; özel gereksinimli öğrenciler için alternatif yanıt biçimleri (jest, bakış, kart seçimi vb.) de göz önünde bulundurulmalıdır. Gözlem sonunda toplam puan belirlenir ve gerekiyorsa açıklama kısmına öğrencinin güçlü yönleri ya da desteklenmesi gereken alanlarla ilgili notlar eklenir.

ANALİTİK DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI			
Beceriler / Göstergeler	1 Puan (Geliştirilmeli)	2 Puan (Kısmen Başarılı)	3 Puan (Başarılı)
1.Müzik ve sessizlik arasındaki farkı ayırt etme	Tepki vermekte zorlanır, farkı ayırt edemez	Ara sıra fark eder, dikkat dağılımı yaşanır	Tutarlı şekilde fark eder ve tepki verir
2. Müzik eserine dikkatini yönlendirme	Dikkatini sürdürmez veya dikkatini başka yere verir	Kısa süreli dikkat sağlar, yönlendirme gerekir	Müzik boyunca dikkatini sürdürür
3.Müzik eserinin başladığını fark etme	Başlangıcı fark edemez, yönlendirmeye tepki verir	Geç fark eder veya dış uyarı ile tepki verir	Müzik başladığında anında fark eder
4.Müzik eserinin bittiğini fark etme	Bitişi fark edemez, müzik bitse de davranışı sürer	Bitişi genellikle fark eder ama tepkisi gecikir	Müzik bittiğinde fark edip uygun şekilde tepki verir
5.Jest/mimik/bedensel tepkiyle dinlediğini belli etme	Belirgin tepki gözlenmez	Bazen hafif tepkiler verir	Jest/mimik/bedensel tepkilerle açıkça ifade eder

Toplam Puan: _/15

Değerlendirme Yorumları:

MÜZ.1.4. Müzikte tempo değişimlerini ayırt edebilme

KONTROL LİSTESİ			
Öğrencinin Adı-Soyadı:		Öğretmenin Adı-Soyadı:	
Sınıf:		Tarih:	
Yönerge	Bu kontrol listesi, öğrencinin müzikteki tempo değişimlerini (hızlı-yavaş) algılayarak uygun bedensel tepkiler verip vermediğini değerlendirmek için kullanılacaktır. Öğretmen, listedeki her bir hedef davranış için ilgili müziği açacak, yönergeleri verecek ve öğrencinin verdiği tepkiye göre “Evet” (beklenen davranışı doğru sergilediyse) veya “Hayır” (davranışı sergilemediyse) kutusunu işaretleyecektir. Gözlem sırasında öğrenci, hem bedensel hareketlerle (sallama, çırpma, hareket etme) hem de sözel olarak (“hızlı”, “yavaş” gibi ifadelerle) tempo değişimlerini ifade ediyorsa “Evet” kutusu işaretlenecektir. Öğrenci tepkide bulunmazsa, yanlış yanıt verirse ya da yönergeyi yerine getirmezse “Hayır” kutusu işaretlenecektir. Değerlendirme süresince yönergeler; net, anlaşılır ve öğrenciye uygun hızda verilmelidir.		
Hedef Davranışlar		Yönerge	Evet Hayır
Hızlı müzikle birlikte ellerini hızlı şekilde sallar.		“Ellerini hızlı sallama.”	
Hızlı müzikle birlikte ellerini hızlı şekilde çırpma.		“Ellerini hızlı çırpma.”	
Hızlı müzikte öğretmenin çırpma hızını sözel olarak ifade eder.		“Ellerimi nasıl çırpıyorum? Söyle.”	
Yavaş müzikle birlikte ellerini yavaş şekilde sallar.		“Ellerini yavaş sallama.”	
Yavaş müzikle birlikte ellerini yavaş şekilde çırpma.		“Ellerini yavaş çırpma.”	
Yavaş müzikte öğretmenin çırpma hızını sözel olarak ifade eder.		“Ellerimi nasıl çırpıyorum? Söyle.”	
Hızlı müzik ve tavşan görseli eşliğinde hızlı hareket eder.		“Tavşan gibi hızlı hareket et.”	
Tavşan görseli eşliğinde hızlı müzik çaldığında hızlı kavramını sözel olarak ifade eder.		“Tavşan nasıl hareket eder? Söyle.”	
Yavaş müzik ve kaplumbağa görseli eşliğinde yavaş hareket eder.		“Kaplumbağa gibi yavaş hareket et.”	
Kaplumbağa görseli eşliğinde yavaş müzik çaldığında yavaş kavramını sözel olarak ifade eder.		“Kaplumbağa nasıl hareket eder? Söyle.”	
Hızlı müzik eşliğinde hızlı bedensel hareketler yapar.		“Hızlı hareketler ile müziğe eşlik et.”	
Hızlı müzikte hızlı kavramını temsil eden görseli seçer.		“Hızlı olanı seç.”	
Hızlı müzik sonrası hız kavramını sözel olarak ifade eder.		“Müzik hangi hızda? Söyle.”	
Yavaş müzik eşliğinde yavaş bedensel hareketler yapar.		“Yavaş hareketler ile müziğe eşlik et.”	
Yavaş müzikte yavaş kavramını temsil eden görseli seçer.		“Yavaş olanı seç.”	
Yavaş müzik sonrası yavaş kavramını sözel olarak ifade eder.		“Müzik hangi hızda? Söyle.”	

Farklı Çalgıları Çalabilme Becerisi

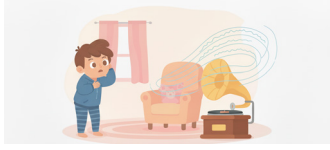
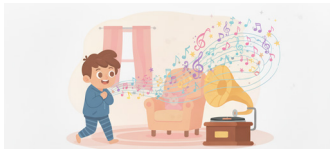
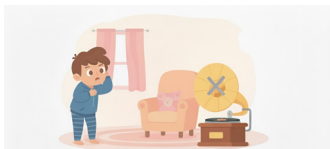
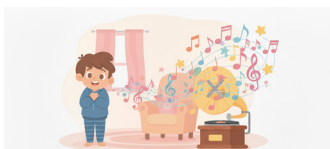
BECERİ ANALİZİ VERİ KAYIT FORMU			
Öğrencinin Adı-Soyadı:			Sınıf:
Yönerge	Bu form, öğrencinin farklı çalgıları çalabilme becerisini değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Öğrencinizin bağımsız olarak gerçekleştirdiği basamaklar için ilgili sütuna "+", Bağımsız olarak gerçekleştiremediği basamaklar için ise "-" işareti koyunuz. Değerlendirmeyi tamamladıktan sonra, bağımsız gerçekleşen basamak sayısını ve yüzdesini hesaplayınız.		

Oturum Tarihi Beceri Basamakları	1	2	3	4	5	6	7	8
	1	2	3	4	5	6	7	8
Çalgıya doğru gider.								
Çalgıyı eline alır.								
Çalgıyı vücut yapısına uygun biçimde yerleştirir.								
Çalgıyla ilgili temel hazırlık adımlarını uygular.								
Çalgıyı çalabileceği şekle getirir.								
Çalgıyı çalmaya hazır hâlde tutar.								
Tuşlara,tellere ya da yüzeye çeşitli şekillerde dokunur.								
Daha önce izlediği model gösterimlere benzer sesler çıkarır.								
Bağımsız gerçekleşen basamak sayısı								
Bağımsız gerçekleşen basamak yüzdesi								

İstiklâl Marşı'nı Dinleme Kuralları

GÖZLEM FORMU			
Öğrencinin Adı-Soyadı:		Yaşı:	
Sınıf:		Tarih:	
Yönerge	Aşağıda sıralanan davranışlara göre öğrenciyi gözlemleyiniz. Gözlemlerinizi davranışlar sergilenmiş ise "Evet" kutucuğuna sergilenmemiş ise "Hayır" kutucuğuna (X) işareti koyunuz.		
Sıra No	Öğrencide gözlemlenen davranışlar	Evet	Hayır
1	İstiklâl Marşı'nın söylendiği videoyu dikkatle izler.		
2	Videoda gördüklerine dair sorulan soruları cevaplar.		
3	Öğretmen model olarak İstiklâl Marşı'nı söylerken, öğretmeni dikkatle dinler.		
4	Farklı görseller içerisinden İstiklâl Marşı dinleme kurallarıyla ilgili olan (ayakta durma, sessiz olma, Türk bayrağına yönelme) görselleri gösterir.		
5	Sınıfta İstiklâl Marşı açıldığında ayağa kalkar.		
6	Sınıfta İstiklâl Marşı açıldığında konuşmaz.		
7	Okul töreninde İstiklâl Marşı söylenirken ayakta durur.		
8	Okul töreninde İstiklâl Marşı söylenirken sessiz olma kuralını uygular.		

MÜZ.1.2. Müziği Ayırt Edebilme

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU		
Neler öğrendim?		Ne kadar öğrendim? Boyayalım.
Müziği dikkatli dinledim.		
Müziğin başladığını fark ettim.		
Müziğin bittiğini fark ettim.		
Müziği dinlediğimi vücudumla gösterdim.		

